

Zedenalmanak

Deel **5** Adressen en informatie

Zedenalmanak *Deel 5 Adressen en informatie*

Voorwoord

Op 1 december 1991 is de nieuwe zedelijkheidswetgeving betreffende zware zedenmisdrijven in werking getreden. De nieuwe wetgeving is bedoeld om een betere bescherming te bieden tegen strafbare vormen van seksueel geweld, onder meer door verruiming van de mogelijkheden tot vervolging en berechting van daders. De wetgever beoogt tevens een aanvullende bescherming te bieden aan diegenen die in het maatschappelijk verkeer extra kwetsbaar zijn, zoals jeugdigen en mensen met een handicap. In 1994 zijn de effecten van de wetswijziging via een onderzoek geëvalueerd¹. Uit dit onderzoek bleek dat de toepassing van de nieuwe zedenwetten in de praktijk nog te wensen overliet. Ook werd vastgesteld dat er nog steeds sprake is van een kloof tussen degenen die vanuit een justitieel kader betrokken zijn bij zedenzaken en de hulpverlening aan slachtoffers. De onderzoekers adviseerden dan ook om via voorlichting aan alle betrokkenen het juiste gebruik van de nieuwe wetten te stimuleren en de samenwerking tussen het justitiële circuit en de hulpverlening te bevorderen.

In antwoord hierop heeft het ministerie van Justitie deze *Zedenalmanak* ontwikkeld. De almanak is bestemd voor iedereen die professioneel bij deze problematiek betrokken is: de politie, het openbaar ministerie, de advocatuur en de hulpverlening aan slachtoffers².

Doel van de almanak

Hoofddoel van de *Zedenalmanak* is bij te dragen aan de effectieve bescherming van slachtoffers van seksueel geweld. Dit vereist van beroepsbeoefenaren die in hun werk te maken krijgen met deze slachtoffers, dat zij weten welke juridische acties mogelijk zijn en wat daarvan de implicaties zijn. Ook dienen zij op de hoogte te zijn van de verschillende vormen van hulp en bijstand waarop het slachtoffer een beroep kan doen.

De almanak geeft daarom veel praktische informatie over zowel de juridische als de psychosociale aspecten van seksueel geweld. De *Zedenalmanak* biedt echter meer dan feitelijke informatie. Elk onderwerp wordt zoveel mogelijk benaderd vanuit het perspectief van het slachtoffer. Er wordt aandacht gevraagd voor de beleving en het belang van het slachtoffer en voor de correcte bejegening van het slachtoffer tijdens alle fasen van het proces dat het slachtoffer moet doorlopen. Ook wordt stilgestaan bij mogelijke vormen van samenwerking tussen de hulpverlening en politie/justitie en bij de voordelen die zo'n samenwerking kan hebben — niet alleen voor de betrokken professionals maar zeker ook voor het slachtoffer zelf.

• 1 Zie J. de Savornin Lohman e.a., 1994. • 2 Daarnaast heeft het ministerie van Justitie een brochure ontwikkeld voor slachtoffers van zedendelicten (Seksueel geweld. Wat kunt u verwachten van hulpverlening, politie en justitie) waarin zij worden gewezen op de mogelijkheden van strafrechtelijke en civielrechtelijke actie en op de beschikbaarheid van hulp en bijstand op juridisch, praktisch, medisch en psychosociaal gebied.

Opbouw van de Zedenalmanak

De *Zedenalmanak* bestaat uit 5 delen en 1 floppydisk. De vijf boekjes zijn als volgt onderverdeeld.

Deel 1: achtergronden

Dit deel geeft algemene achtergrondinformatie over seksueel geweld als maatschappelijke problematiek (omvang, aard, gevolgen). Ook wordt geschetst welke trajecten een slachtoffer van seksueel geweld kan doorlopen na het gebeurde en welke organisaties en instanties daarbij betrokken zijn. Het traject voor *jeugdige* slachtoffers komt apart aan de orde, omdat dit duidelijk afwijkt van het volwassenentraject.

Deel 2: hulp en bijstand

Deel 2 is geheel gewijd aan de verschillende vormen van hulp en bijstand die beschikbaar zijn voor slachtoffers van seksueel geweld. Er wordt aandacht besteed aan de eerste opvang van slachtoffers, aan vervolghulpverlening en de hulp en bijstand op juridisch en financieel gebied. De verschillende aanbieders van hulp en bijstand worden kort beschreven en er worden adviezen voor doorverwijzing gegeven. Afsluitend wordt aandacht besteed aan specifieke slachtoffergroepen.

Deel 3: wetten en regels

Dit deel behandelt de wet- en regelgeving die relevant is voor slachtoffers van seksueel geweld. Achtereenvolgens komt aan de orde: de strafwetgeving op het gebied van zedendelicten en vrouwenmis-handeling; de regels en wetten die de positie en behandeling van slachtoffers in het strafrecht regelen; de civiele mogelijkheden voor slachtoffers van seksueel geweld; overige relevante regels en wetten zoals de (medische) tuchtwetgeving, de arbeidsomstandighedenwet (Arbo), het asielrecht, de vreemdelingenwetten en internationale verdragen.

Deel 4: de juridische wegen

Het vierde deel is gewijd aan het traject dat een slachtoffer doorloopt als deze besluit om naar de politie te gaan en/of een juridische procedure te starten tegen de dader. Achtereenvolgens komt aan de orde: de gang van zaken bij de politie, de strafrechtelijke procedure en de civielrechtelijke procedure.

Deel 5: adressen en informatie

Deel 5 is een naslagwerk waarin achtereenvolgens te vinden zijn: een adressenlijst van organisaties op het gebied van slachtofferzorg, hulpverlening, politie en justitie; een uitgebreid literatuuroverzicht; een lijst van andere middelen als brochures, protocollen, handleidingen en videoproducties.

De floppydisk

De politie Midden- en West-Brabant heeft een computerprogramma ontwikkeld waarmee de verjaringstermijnen van zedendelicten berekend kunnen worden. De floppy met dit programma wordt meegeleverd bij de *Zedenalmanak*.

Inhoudsopgave deel 5 Adressen en informatie

De inhoudsopgave van de overige delen treft u aan in bijlage 5.1

17 Adressen 7

- 17.1 Landelijke steun-, koepel- en belangenorganisaties 7
- 17.2 Regionale steunpunten en consultatieteams
seksueel geweld 10
- 17.3 Regionale en lokale samenwerkingsverbanden
seksueel geweld 12
- 17.4 Hulp aan volwassenen: eerste opvang en
vervolghulpverlening 17
- 17.5 Vrouwenopvangvoorzieningen 21
- 17.6 Algemene crisisopvang 24
- 17.7 Seksuele kindermishandeling: landelijke organisaties,
telefonische opvang en meldpunten 27
- 17.8 Jeugd: vervolghulpverlening 29
- 17.9 Raden voor de Kinderbescherming 32
- 17.10 Juridische en financiële hulpverlening 34
- 17.11 Rechtbanken en parketten 35
- 17.12 Medische Tuchtcolleges 39
- 17.13 Rijksoverheid en Inspecties 39

18 Literatuur 43

- 18.1 Algemene literatuur over seksueel geweld 43
- 18.2 Specifieke slachtoffergroepen 46
- 18.3 Signalering en eerste opvang 49
- 18.4 (Vervolg)hulpverlening 50

- 18.5 Slachtofferzorg en -hulp 53
- 18.6 Wetten, regels en richtlijnen 54
- 18.7 Politie en seksueel geweld 55
- 18.8 Justitie en seksueel geweld 56

19 Overige materialen en middelen 59

- 19.1 Brochures 59
- 19.2 Protocollen/handelingsrichtlijnen/handleidingen 61
- 19.3 Audiovisuele middelen 62
- 19.4 Bibliografieën 63

Bijlagen 65

- Bijl. 5.1 Inhoudsopgave overige delen 65

17

Adressen

17.1 Landelijke steun-, koepel- en belangenorganisaties

landelijke ontwikkelings- en ondersteuningsorganisaties

juridische zaken:

Clara Wichmann Instituut (CWI)
Wetenschappelijk instituut vrouwen en recht
Ambonplein 73
1094 PW Amsterdam
020 - 668 40 69
020 - 668 43 71 (fax)
e-mail: cwio1@xs4o.nl

opvang en hulpverlening:

TransAct
Nederlands centrum sekse-specifieke zorgvernieuwing en bestrijding seksueel geweld
Vinkenburgerstraat 2a
3512 AB Utrecht
Postbus 1413
3500 BK Utrecht
030 - 230 40 06
030 - 230 06 66 (informatielijn)
030 - 234 38 18 (fax)
e-mail: transact@antenna.nl

NIZW/Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
Catharijnesingel 47
3501 DD Utrecht
Postbus 19152
3501 DD Utrecht
030 - 230 63 11
030 - 231 96 41 (fax)

(seksuele) kindermishandeling:

Landelijk Steunpunt Meldpunten Kindermishandeling (LSMK)
Catharijnesingel 47
3501 DD Utrecht
Postbus 19152
3501 DD Utrecht
030 - 230 64 32

NIZW
Infocentrum Kindermishandeling
030 - 230 65 60

Targuia
Landelijk steunpunt vrouwenhulpverlening zwarte, migranten- en vluchtelingenvrouwen
Vinkenburgerstraat 2a
3512 AB Utrecht
030 - 230 40 06
030 - 234 38 18 (fax)

vrouwenhandel:

Stichting Tegen Vrouwenhandel (STV)
Bemuurde Weerd O.Z. 31
3514 AP Utrecht
Postbus 1455
3500 BL Utrecht
030 - 271 60 44
030 - 271 60 84 (fax)
e-mail: S.T.V@inter.nl.net

vluchtelingen/asielzoekers:

Stichting Pharos
Steunpunt Gezondheidszorg Vluchtelingen
Herenstraat 35
Postbus 13318
3507 LH Utrecht
030 - 234 98 00
030 - 236 45 60 (fax)
e-mail: n.d.leng@pharos.nl

seksualiteitsvragen:

Rutgers Stichting

Landelijk informatienummer: 06 - 93 98

landelijke koepels**vrouwenopvangvoorzieningen:**

Federatie Opvang

Kromme Nieuwe Gracht 7

3512 HC Utrecht

030 - 231 64 03

030 - 231 45 61 (fax)

Landelijke vereniging van FIOM-huizen

Centrale informatielijn: 06 - 513 169 49

– Bij deze vereniging kunnen de adressen worden opgevraagd van de FIOM-huizen (vrouwenopvangvoorzieningen) –

algemeen maatschappelijk werk (AMW):

Vereniging van Ondernemingen in de

Gepremieerde en gesubsidieerde

sector (VOG) – sectie Algemeen

Maatschappelijk Werk (VOG - AMW)

J.C. van Markenlaan 3

Postbus 110

2280 AC Rijswijk

070 - 394 93 49

– bij deze organisatie kunnen de adressen worden opgevraagd van de lokale/regionale vestigingen –

ambulante FIOM:

Stichting Ambulante FIOM

Centraal Bureau

Kruisstraat 1

5211 DT Den Bosch

073 - 612 88 21

073 - 612 23 90 (fax)

– bij deze organisatie kunnen de adressen worden opgevraagd van de lokale/regionale vestigingen –

geestelijke gezondheidszorg:

GGZ Nederland

Australiëlaan 14b

3526 AB Utrecht

Postbus 8400

3503 RK Utrecht

030 - 288 59 59

030 - 289 48 70 (fax)

– landelijke koepelorganisatie van instellingen op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg –

verslavingszorg:

Nederlandse Vereniging van Instellingen in de

Verslavingszorg (NeVIV)

Chr. Krammalaan 8

3571 AX Utrecht

030 - 276 99 05

030 - 272 01 84 (fax)

– koepelorganisatie voor instellingen in de verslavingszorg –

gehandicaptenzorg:

Gehandicaptenraad, Afdeling Relaties en Seksualiteit

Postbus 169

3500 AD Utrecht

030 - 291 66 66

030 - 297 01 11 (fax)

e-mail: gehraad@pi.net

SOMMA

Postbus 85271

3508 AG Utrecht

030 - 236 37 07

030 - 234 07 72 (fax)

– landelijke vereniging van instellingen voor maatschappelijke dienstverlening aan mensen met een verstandelijke handicap –

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

Postbus 413

3500 AK Utrecht

030 - 273 93 00

030 - 273 93 87 (fax)

– landelijke koepel van instellingen voor dienstverlening aan mensen met een handicap –

gezondheidszorg:

Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG)

Wetenschappelijke vereniging van huisartsen

Lomanlaan 103

Postbus 3231

3502 GE Utrecht

030 - 288 17 00

030 - 287 06 68 (fax)

Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter bevordering der Geneeskunst (KNMG)

Lomanlaan 103
Postbus 20051
3502 LB Utrecht
030 - 282 39 11
030 - 282 33 26 (fax)

jeugdhulpverlening:

VOG, sectie jeugdhulpverlening (JHV)

Postbus 110, 2280 AC Rijswijk
070 - 394 93 49
070 - 396 43 08 (fax)
– Koepelorganisatie van instellingen op het gebied van de jeugdhulpverlening, beschikt over adressen en informatie over het aanbod –

Stichting BJ

Postbus 10241
7301 GE Apeldoorn
055 - 577 35 00
055 - 577 35 77 (fax)
– BJ beheert centra voor residentiele jeugdzorg, daghulp, kamertraining en educatie in het gehele land –

pleegzorg:

Federatie Pleegzorg

Dalsteindreef 69
1112 XC Diemen
020 - 695 25 26
020 - 698 05 83 (fax)

Stichting Nederlandse Federatie van Stichtingen voor Therapeutische Gezinsverpleging (FTGV)

Stadhouderslaan 45
3583 JC Utrecht
030 - 251 83 74
030 - 254 14 03 (fax)
– bij de FTGV zijn adressen verkrijgbaar van instellingen voor therapeutische gezinsverpleging in het land –

landelijke verenigingen, belangenorganisaties, e.d.

seksuele kindermishandeling:

Stichting Voorkoming van Kindermishandeling (VKM)

te bereiken bij:
NIZW/Voorkoming Kindermishandeling
Postbus 19152
3501 DD Utrecht
030 - 230 65 60

Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling (VSK)

te bereiken bij:
TransAct
030 - 230 40 06
030 - 230 06 66 (informatielijn)
030 - 234 38 18 (fax)

seksueel misbruik door hulpverleners:

Vrouwen tegen seksueel geweld door hulpverleners, tevens landelijk registratiepunt
Postbus 277,
6500 AG Nijmegen
024 - 323 29 56

zwarte/migrantenvrouwen:

Komitee zelfstandig verblijfsrecht van

Migrantenvrouwen
Mauritskade 22d
1091 GC Amsterdam
020 - 694 18 54
020 - 665 08 80 (fax)

geestelijke gezondheidszorg:

Landelijke steunpunt meervoudige persoonlijkheidsstoornis (MPS)

Dr. Albert Schweitzerlaan 4
7772 EA Harderberg
0523 - 26 72 43

Caleidoscoop

Landelijke vereniging voor mensen met een meervoudige persoonlijkheid
Postbus 23134
1100 DB Amsterdam
020 - 673 83 08 (tel/fax)

vrouwenhulpverlening:

Landelijk Overleg Vrouwengezondheidscentra

Maliesingel 46
3581 BM Utrecht
030 - 231 28 50 / 232 23 04
Federatie Vrouwen Zelfhulp
Nieuwe Gracht 24a
3512 LR Utrecht
030 - 236 82 62

cliënten/patiëntenorganisaties:

*Landelijk Samenwerkingsverband Regionale
Patiënten- en Consumenten Platforms (RPCP's)*
bereikbaar via:
Nederlandse patiënten- en consumentenfe-
deratie
Postbus 1539
3500 BM Utrecht
030 - 297 03 03

Cliëntenbond in de Geestelijke Gezondheidszorg
Postbus 645
3500 AP Utrecht
030 - 252 18 22
030 - 252 18 12 (info en advies)
030 - 254 11 57 (fax)

*Stichting Landelijke Patiënten- en bewoners-
raden in de GGZ (LPR)*
Meerkoethof 48
3582 DA Utrecht
030 - 252 14 24
030 - 254 38 89 (fax)

*Stichting Patiëntenvertrouwenspersoon
Geestelijke Gezondheidszorg (PVP)*
F.C. Donderstraat 9
3572 JA Utrecht
030 - 271 83 53
030 - 271 62 56 (fax)

godsdienst en incest:

*Landelijk Werkverband Godsdienst en Incest
(LWGI)*
Palestrinastraat 1b
Postbus 8579
3505 RN Utrecht
030 - 296 42 49

**17.2 Regionale steunpunten en
consultatieteams seksueel geweld****regionale steunpunten seksueel geweld****Friesland:**

Steunpunt Bestrijding Seksueel Geweld Friesland
Postbus 1874
8901 CD Leeuwarden
058 - 212 55 04
058 - 216 00 40 (fax)

Groningen:

*SWV Seksueel Geweld Groningen
GGD Groningen Stad en Ommelanden*
Postbus 584
9700 AN Groningen
050 - 367 25 05

Utrecht:

*Provinciaal Coördinatiepunt Incesthulpverlening
Utrecht (PCI)*
p/a BVA
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 252 27 00

Noord-Holland:

*Steunpunt Seksueel Geweld
GG & GD Amsterdam*
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam
020 - 555 52 27 (tel/fax)

Zuid-Holland:

*Steunpunt Seksueel Geweld Rotterdam
p/a Sara Centrum voor VHV en
Vrouwengezondheidszorg*
Nieuwe Binnenweg 16h
3015 BA Rotterdam
010 - 436 57 11
010 - 436 27 50 (fax)

*Coördinatiepunt Tegen Seksueel Geweld
p/a GGD Leiden e.o.*
Postbus 1437
2302 BK Leiden
071 - 516 33 33

*Regionaal Steunpunt Seksueel Geweld
Dienst Welzijn/GGD*
Postbus 12652
2500 DP Den Haag
070 - 353 55 82 / 353 55 84
070 - 353 55 49 (fax)

Noord-Brabant:

*Provinciaal Incestteam (PIT) p/a BOZ
Willem II straat 23
5038 BA Tilburg
013 - 535 26 25*

regionale consultatieteams seksueel geweld

Friesland:

*Consultatieteam Friesland bij vragen over of
vermoedens van seksueel misbruik bij mensen
met een verstandelijke handicap*
p/a BVA/AMK
058 - 212 77 72

Groningen:

Kindermishandelingsteam Groningen
p/a BVA
Queridolaan 5
9721 SZ Groningen
050 - 527 25 25

Drenthe:

*Consultatie-Kindermishandelingsteam
Hoogeveen*
p/a BVA
Queridolaan 5
9721 SZ Groningen
050 - 527 25 25

Overijssel:

Incestconsultatieteam Hengelo e.o.
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Incestconsultatieteam Almelo
p/a Riagg afdeling jeugd
Postbus 398
7600 AL Almelo
0546 - 54 24 24

Incest Consultatieteam regio Enschede
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Incestconsultatieteam Deventer
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Incestconsultatieteam Zwolle
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Gelderland:

*Consultatie en Adviesteam Kindermishandeling
de Liemers (Werkgroep KiPOG)*
p/a Riagg
Vondellaan 2
6901 ME Zevenaar
0316 - 33 26 92

*Konsultatie- en Adviesteam Brengwal
(Werkgroep KiPOG)*
Postbus 110
8170 AC Vaassen
0578 - 57 37 03

*Konsultatie- en Adviesteam Doetinchem
(Werkgroep KiPOG)*
Van Pallandtstraat 11
6814 GM Arnhem
026 - 381 98 19

Flevoland:

Incest Consultatieteam Almere
p/a Bureau Vertrouwensarts
Postbus 1120
8200 BC Lelystad
0320 - 27 63 76

*Konsultatieteam Incest en Seksueel Geweld
Lelystad/Dronten/Zeeuwolde*
p/a Bureau Vertrouwensarts
Postbus 1120
8200 BC Lelystad
0320 - 27 63 76

Zuid-Holland:

Consultatieteam Hoeksche Waard
p/a Zorg en Welzijn Hoeksche Waard
Kerkstraat 16
3286 AK Klaaswaal
0186 - 57 84 44

Noord-Brabant:

Provinciaal Incestteam (PIT)
p/a BOZ
Willem II-straat 23
5038 BA Tilburg
013 - 535 26 25

Limburg:

Team Seksueel Misbruik TSM
Riagg Maastricht
Parallelweg 45/47
6221 BD Maastricht
043 - 329 96 99

**17.3 Regionale en lokale samenwerkings-
verbanden seksueel geweld****Groningen:**

SWV Seksueel Geweld Groningen
GGD Groningen Stad en Ommelanden
Karsenberg
Postbus 584
9700 AN Groningen
050 - 367 25 05

Kindermishandelingsteam Groningen
p/a BVA
Queridolaan 5
9721 SZ Groningen
050 - 527 25 25

Friesland:

Steunpunt Bestrijding Seksueel
Geweld Friesland
Postbus 1874
8901 CD Leeuwarden
058 - 212 55 04 / 212 59 94

Provinciale Begeleidingscommissie
Kindermishandeling Stichting Jeugdzorg
Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
058 - 233 39 99

Themagroep Geweld tegen Vrouwen
p/a Steunpunt SG Friesland
Postbus 1874
8901 CD Leeuwarden
058 - 212 55 04

Projectgroep Seksueel Geweld tegen mensen met
een Verstandelijke Handicap
p/a Steunpunt SG Friesland
Postbus 1874
8901 CD Leeuwarden
058 - 212 55 04

Projectgroep Jeugdprostitutie
p/a Steunpunt SG Friesland
Postbus 1874
8901 CD Leeuwarden
058 - 212 55 04

Consultatieteam Friesland bij vragen over of
vermoedens van seksueel misbruik bij mensen
met een verstandelijke handicap
p/a BVA/AMK
is telefonisch meldpunt
058 - 212 77 72

Project Hulp binnen handbereik
p/a Steunpunt SG Friesland
Postbus 1874
8901 CD Leeuwarden
058 - 212 55 04

Drenthe:

Regionaal Steunpunt VHV/SG Drenthe
p/a IVOM
Postbus 16
9400 AA Assen
0592 - 33 74 44

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling/BVA
Groningerstraat 107
9402 LA Assen
0592 - 37 15 00

Consultatie-Kindermishandelingsteam
Hoogeveen
p/a BVA
Queridolaan 5
9721 SZ Groningen
050 - 527 25 25
Flevoland

Incest en Consultatieteam Almere
p/a Bureau Vertrouwensarts
Postbus 1120
8200 BC Lelystad
0320 - 27 63 76

Konsulatieteam Incest en Seksueel Geweld
Lelystad/Dronten/Zeevolde
p/a Bureau Vertrouwensarts
Postbus 1120
8200 BC Lelystad
0320 - 27 63 76

Werkgroep Kindermishandeling
Noordoostpolder/Urk
p/a Bureau Vertrouwensarts
Postbus 1120
8200 BC Lelystad
0320 - 27 63 76

Overijssel:

Incestconsultatieteam Hengelo e.o.
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

SWV Incest Kindermishandeling regio Enschede
p/a Raad van de Kinderbescherming
Postbus 241
7600 AE Almelo
0546 - 83 22 00

Samenwerkingsverband Tegen Seksueel Geweld
Postbus 1453
8001 BL Zwolle
038 - 428 15 83

Incest Samenwerkingsverband Midden IJssel
p/a RIAGG IJsselland
Postbus 390
7400 AJ Deventer
0570 - 68 87 88

Incestconsultatieteam Almelo
p/a RIAGG afdeling jeugd
Postbus 398
7600 AL Almelo
0546 - 54 24 24

SWV Kindermishandeling Noord West Overijssel
Regionale Thuiszorg Oude en Nieuweland
Mr. Zigher ter Steghestraat 9
8331 KG Steenwijk
0521 - 53 99 99

Incest Consultatieteam regio Enschede
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Incestconsultatieteam Deventer
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Incestconsultatieteam Zwolle
p/a BVA
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00

Gelderland:

KiPOG (Kindermishandelings-Platform Oost-Gelderland)
p/a RIAGG
Vondellaan 2
6901 ME Zevenaar
0316 - 33 26 92

SWV Tegen Seksueel Geweld
p/a RIAGG
Vondellaan 2
6901 ME Zevenaar
0316 - 33 26 92

Werkgroep Incest Apeldoorn
p/a Stichting Maatschappelijk Werk
Postbus 884
7301 BC Apeldoorn
055 - 578 81 99

SWV Seksueel Geweld Regio Arnhem
p/a Gelderse Roos
Velperweg 11
6824 BC Arnhem
026 - 372 31 66

SWV Incest Nijmegen
p/a BVA
Van Pallandtstraat 11
6814 GM Arnhem
026 - 381 98 19

SWV Incest Harderwijk
p/a RIAGG
Academiestraat 14
3841 ES Harderwijk
0341 - 41 75 71

Consultatie en Adviesteam Kindermishandeling
de Liemers (Werkgroep KiPOG)
p/a RIAGG
Vondellaan 2
6901 ME Zevenaar
0316 - 33 26 92

Werkgroep Incest Noord Veluwe
Langstraat 47
3771 BB Barneveld
0342 - 49 15 55

Konsultatie- en Adviesteam Brengwal
(Werkgroep KiPOG)
Postbus 110
8170 AC Vaassen
0578 - 57 37 03

Konsultatie- en Adviesteam Doetinchem
(Werkgroep KiPOG)
Van Pallandtstraat 11, 6814 GM Arnhem
026 - 381 98 19

Preventie Oost-Gelderland (Werkgroep KiPOG)
p/a RIAGG
Postbus 168
7000 AD Doetinchem
0314 - 33 49 75

Wagenings Overleg Seksueel Geweld
p/a Stichting Hulpverlening Seksueel Misbruik
Olympiaplein 13
6707 EN Wageningen
0317 - 42 01 45

Noord-Holland:

Regionaal Steunpunt Seksueel Geweld
Amsterdam
p/a GG en GD
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam
020 - 555 52 27

SWV Tegen Seksueel Geweld Zuid-
Kennemerland
p/a RIAGG Zuid-Kennemerland
Schipholpoort 20
2034 MA Haarlem
023 - 530 06 60

SWV Tegen Seksueel Geweld 't Gooi
p/a RIAGG
Schapenkamp 110
1211 PA Hilversum
035 - 626 02 78

SWV Seksueel Geweld Amstelland en de
Meerlanden
Binnenweg 3
2132 CT Hoofddorp
023 - 563 38 84

Signaleringsoverleg Seksueel Geweld
Volwassenen
p/a Steunpunt Seksueel Geweld
Amsterdam
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam
020 - 555 52 27

SWV Incest en Kindermishandeling Kop van
Noord-Holland
p/a Maatschappelijk Werk
Spuistraat 1-3
1781 JK Den Helder
0223 - 62 83 84

SWV Kindermishandeling Oostelijk
Westfriesland
Lambert Meliszweg 1
1622 HB Hoorn
0229 - 25 81 83

Stedelijk Incest Overleg Jeugd
p/a Steunpunt Seksueel Geweld
Postbus 20244
1000 HE Amsterdam
020 - 555 52 27

Samenwerkingsverband Tegen Seksueel Geweld
p/a GGD-Midden Kennemerland
Postbus 206
1960 AE Heemskerk
0251 - 25 74 25

Zuid-Holland:

Dienst OCW
Regionaal Steunpunt Seksueel Geweld (kamer
TH 505)
Postbus 12652
2500 DP 's-Gravenhage
070 - 353 72 14

Steunpunt Seksueel Geweld Rotterdam
p/a Sara Centrum voor VHV en
Vrouwengezondheidszorg
Nieuwe Binnenweg 16h
3015 BA Rotterdam
010 - 436 57 11

Coördinatiepunt Tegen Seksueel Geweld
p/a GGD Leiden e.o.
Postbus 1437
2302 BK Leiden
071 - 516 33 36

Gemeente Noordwijkerhout
Sector Welzijn
Postbus 13
2210 AA Noordwijkerhout
0252 - 36 08 00

Samenwerkingsverband Kindermishandeling
p/a GGD Rijnstreek
Postbus 596
2400 AN Alphen aan den Rijn
0172 - 49 02 50

Adviesteam Capelle-Krimpen a/d IJssel
Jeugd- en Zedenpolitie IJsselgemeenten
Postbus 75
2900 AB Capelle a/d IJssel
010 - 274 58 06

SWV Opvang Slachtoffers Sexueel Geweld
Nieuwe Waterweg Noord
p/a GGD Nieuwe Waterweg Noord
Postbus 3051, 3130 CB Vlaardingse
010 - 434 55 55

SWV Incest, kindermishandeling en seksueel
geweld Gouda e.o. (S.I.S.)
p/a Stichting Jeugdzorg Gouda
Jan van Riebeecklaan 101
2803 WS Gouda
0182 - 58 24 88

SWV Seksueel Geweld
p/a RIAGG ZHE
Postbus 1123, 3220 BC Hellevoetsluis
0181 - 39 11 11

SWV Tegen Seksueel Geweld
Postbus 28
2630 AA Nootdorp
015 - 310 41 00

Jeugd Incest Platform
p/a RIAGG Delft/Westland/Oostland
Hooikade 30
2627 AB Delft
015 - 251 61 14

SWV Incest
Westlaan 10
2641 DM Pijnacker
015 - 369 26 62

Consultatieteam Hoeksche Waard
p/a Zorg en Welzijn Hoeksche Waard
Kerkstraat 16
3286 AK Klaaswaal
0186 - 57 84 44

SWV Tegen Seksueel Geweld Zoetermeer
p/a RIAGG Haagrand
Nederlandlaan 8
2711 HT Zoetermeer
079 - 351 60 00

SWV Tegen Seksueel Geweld Leidschendam,
Voorburg, Wassenaar, Rijswijk
p/a GGD West Holland
Postbus 743, 2270 AS Voorburg
070 - 337 05 70

SWV Incest
p/a RIAGG ZHE
P.J. Blikstraat 5
3201 PL Spijkenisse
0181 - 39 11 37

Werkgroep Incest Duin- en Bollenstreek
p/a GGD Duin- en Bollenstreek Afd. S & O
Schimmelpenninckstraat 10
2221 EP Katwijk
071 - 405 66 77

SWV Tegen Seksueel Geweld Spijkenisse
p/a Gemeente Spijkenisse
Postbus 25
3200 AA Spijkenisse
0181 - 69 67 38

Utrecht:

Provinciaal Coördinatiepunt Incesthulpverlening
Utrecht (PCI)
p/a BVA
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 252 27 00

SWV Seksueel Geweld Amersfoort e.o.
p/a PCI
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 252 27 00

SWV tegen Seksueel Geweld
p/a GGD Utrecht
Postbus 2423
3500 GK Utrecht
030 - 286 33 33

SWV tegen Seksueel Geweld Veenendaal
p/a PCI
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 252 27 00

SWV Tegen Seksueel Geweld Zeist, p/a PCI
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 252 27 00

SWV Tegen Seksueel Geweld Maarssen
p/a PCI
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 252 27 00

Noord-Brabant:

ISV Eindhoven en de Kempen
p/a BOZ
Willem II-straat 23
5038 BA Tilburg
013 - 535 26 25

Platform tegen (seksuele) kindermishandeling en
seksueel geweld Brabant Noord-oost
p/a RIAGG Noord-oost Noord-Brabant
Postbus 632, 5340 AP Oss
0412 - 63 29 80

Incestsamenwerkingsverband Breda
p/a BVA
Postbus 7095
4800 GB Breda
076 - 514 63 23

ISV 's-Hertogenbosch
p/a GGD Stadsgewest 's-Hertogenbosch
Postbus 3166
5203 DD 's-Hertogenbosch
073 - 640 45 28

Incestsamenwerkingsverband Westhoek
p/a GGD Westelijk Noord-Brabant
Zuid Oostsingel 21
4611 BB Bergen op Zoom
0164 - 28 74 44

SWV Tegen Seksueel Geweld Midden-Brabant
p/a GGZ Midden Brabant
Postbus 1061
5004 BB Tilburg
013 - 463 81 55

ISV Helmond
p/a BJ Brabant Ambulante Unit
Zuidende 27
5701 KX Helmond
0492 - 52 82 00

Zeeland:

SWV Tegen Seksueel Geweld Walcheren
p/a FIOM
Bellinkstraat 6-8
4331 GW Middelburg
0118 - 62 73 11

Stichting Jeugdzorg Zeeland
afdeling Casemanagement HV seksuele kinder-
mishandeling
Postbus 62
4330 AB Middelburg
0118 - 62 35 78
Limburg

Stichting Synthese Unit Gennep/Bergen/
Arcen en Velden
Spoorstraat 122a
6591 GW Gennep
0485 - 51 29 34

Team Seksueel Misbruik TSM
RIAGG Maastricht
Parallelweg 45/47
6221 BD Maastricht
043 - 329 96 99

SWV Tegen Seksueel Geweld Werkgroep SIR
p/a RIAGG
Dhr. P. de Wit
Postbus 367
6130 AJ Sittard
046 - 459 93 93

SIR Platform Noord Limburg
p/a RIAGG Noord-Limburg
Postbus 368
5900 AJ Venlo
077 - 355 02 22

Projectgroep Seksuele Problematiek en
Mishandeling bij Kinderen
p/a RIAGG OZL
Postbus 165
6400 AD Heerlen
045 - 570 04 40

17.4 Hulp aan volwassenen: eerste opvang en vervolghulpverlening

slachtofferhulp

landelijke koepel:

Slachtofferhulp Nederland
Landelijk Bureau LOS
Maliesingel 38
3581 BK Utrecht
030 - 234 01 16
030 - 231 76 55 (fax)
e-mail: @Slachtofferhulp.nl
- bij deze organisatie kunnen de adressen
worden opgevraagd van de lokale en regionale
vestigingen -

telefonische hulpdiensten

Landelijke stichting Korrelatie
030 - 233 13 35

telefonische opvang seksueel geweld:

De Eerste Lijn - Amsterdam
020 - 613 02 45

Incest Telefoonlijn - Maastricht
043 - 325 23 19

Telefonisch Spreekuur Seksueel Geweld -
Haarlem
023 - 534 03 50

Telefonisch Steunpunt Seksueel Misbruik - Breda
076 - 520 26 00

Telefonisch Steunpunt voor Slachtoffers van
seksueel geweld - Eindhoven
040 - 211 53 64

Telefonisch Steunpunt Seksueel en Relatieel
Geweld - Rotterdam
030 - 293 09 09

Telefonisch Steunpunt voor Slachtoffers van
Seksueel Misbruik - Eindhoven
040 - 211 55 64

overige telefonische opvang:

Vrouwen bellen vrouwen - Amsterdam
020 - 625 01 50

Stichting vrouwencentrum Zaanstad, werkgroep
seksueel geweld
075 - 635 08 08

Helpdesk gezondheid, werk en verzekeringen
020 - 589 18 18

SOS telefonische hulpdienst
(7 x 24 uur bereikbaar)
Federatie van SOS telefonische hulpdiensten
030 - 280 32 57

SOS Telefonische Hulpdienst Amsterdam
Postbus 78068
1070 LP Amsterdam
020 - 675 88 88 (kantoor)
020 - 675 75 75 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Apeldoorn
Postbus 10319
7301 GH Apeldoorn
055 - 522 42 04 (kantoor)
055 - 541 54 15 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Arnhem
Postbus 213
6860 AE Oosterbeek
026 - 445 90 51 (kantoor)
026 - 443 60 00 (meldnummer)

Teletrust
Postbus 63434
2502 JK Den Haag
070 - 365 89 45 (kantoor)
070 - 345 45 00 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Deventer
Postbus 11
7400 AA Deventer
0570 - 61 97 49 (kantoor)
0570 - 61 10 22 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Dordrecht
Postbus 152
3300 AD Dordrecht
078 - 613 25 90 (kantoor)
078 - 613 23 22 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Eindhoven
Postbus 4644
5601 EP Eindhoven
040 - 212 55 66 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Groningen
Postbus 6022
9702 HA Groningen
050 - 525 57 92 (kantoor)
050 - 525 00 00 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Haarlem
Postbus 691
2100 AR Heemstede
023 - 529 19 09 (kantoor)
023 - 547 14 71 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Hengelo
Postbus 555
7550 AN Hengelo
074 - 242 65 85 (kantoor)
074 - 243 33 33 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Hilversum
Postbus 1031
1200 BA Hilversum
035 - 621 54 14 (kantoor)
035 - 624 55 55 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Leeuwarden
Postbus 101
8900 AC Leeuwarden
058 - 212 03 43 (kantoor)
058 - 213 20 00 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Leiden
Postbus 11104
2301 EC Leiden
071 - 514 35 78 (kantoor)
071 - 512 52 02 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Limburg
Postbus 319
5900 AH Venlo
077 - 351 40 57 (kantoor)
077 - 354 88 88 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Middelburg
Postbus 89
4330 AB Middelburg
0118 - 61 55 53 (kantoor)
0118 - 61 55 51 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Nijmegen
Postbus 1216
6501 BE Nijmegen
024 - 356 21 11 (kantoor)
024 - 355 11 00 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Noord-Brabant
Postbus 1001, 5200 BA Den Bosch
073 - 614 50 89 (kantoor)
073 - 614 00 48 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Noord-Holland
Noord
Postbus 8119
1802 KC Alkmaar
072 - 562 10 44 (kantoor)
072 - 561 36 14 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Rijnmond
Postbus 25143
3001 HC Rotterdam
010 - 436 34 44 (kantoor)
010 - 436 32 44 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Spijkenisse
Postbus 25143
3001 HC Spijkenisse
0181 - 62 59 42 (kantoor)
0181 - 62 59 52 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Utrecht
Postbus 8281
3503 RG Utrecht
030 - 294 37 38 (kantoor)
030 - 294 33 44 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Zaandam
Postbus 1058
1500 AB Zaandam
075 - 616 30 00 (kantoor)
075 - 616 20 00 (meldnummer)

SOS Telefonische Hulpdienst Zwolle
Postbus 1434
8001 BK Zwolle
038 - 421 30 78 (kantoor)
038 - 421 31 31 (meldnummer)

Opvangtelefoon Stichting Labyrint
- voor familieleden van psychiatrisch patiënten -
030 - 271 26 10

Luisterlijn Cliëntenbond
- telefonisch contact met lotgenoten -
0223 - 63 17 01

Cliëntenbond, advies- en infolijn
030 - 252 18 12

vervolg hulpverlening

algemeen maatschappelijk werk (AMW):

*Vereniging van Ondernemingen in de
Gepremieerde en gesubsidieerde
sector (VOG) – sectie Algemeen
Maatschappelijk Werk (VOG - AMW)*
J.C. van Markenlaan 3

Postbus 110
2280 AC Rijswijk
070 - 394 93 49
– bij deze organisatie kunnen de adressen
worden opgevraagd van de lokale/regionale
vestigingen –

ambulante FIOM:

Stichting Ambulante FIOM
Centraal Bureau
Kruisstraat 1
5211 DT Den Bosch
073 - 612 88 21
073 - 612 23 90 (fax)
– bij deze organisatie kunnen de adressen
worden opgevraagd van de lokale/regionale
vestigingen –

psychotherapeutische hulp:

GGZ Nederland
Australiëlaan 14b
3526 AB Utrecht
Postbus 8400
3503 RK Utrecht
030 - 288 59 59
030 - 289 48 70 (fax)
– landelijke koepelorganisatie van instellingen
op het gebied van de geestelijke gezond-
heidszorg –

Instituut voor Psychotrauma
Justus van Effenstraat 52
3511 HN Utrecht
030 - 231 58 40
030 - 231 64 79 (fax)
– hulpverlening aan mensen met trauma –

verslavingszorg:

Nederlandse Vereniging van Instellingen in de
Verslavingszorg (NeVIV)
Chr. Krammalaan 8
3571 AX Utrecht
030 - 276 99 05
030 - 272 01 84 (fax)
— koepelorganisatie voor instellingen in de
verslavingszorg —

hulpverlening vluchtelingen/asielzoekers:

Stichting Pharos
Prins Hendrikkade 120
1011 AM Amsterdam
020 - 627 49 74

autonome/niet-reguliere hulpverlening

Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling
(VSK)
Bereikbaar via TransAct
030 - 230 40 06
030 - 230 06 66 (informatielijn)
030 - 234 38 18 (fax)

**regionale werkgroepen van Vereniging
tegen Seksuele Kindermishandeling
(VSK)****Friesland:**

VSK Friesland
Postbus 528
9200 AM Drachten
0512 - 54 20 03

Groningen/Drenthe:

VSK Groningen/Drenthe
Bremstraat 247
9404 GC Assen
0592 - 31 90 80

VSK Groningen/Drenthe
A Weg 20b
9718 CV Groningen
050 - 318 51 03

Gelderland/Overijssel:

VSK Gelderland Overijssel
Gelderselaan 11b / kamer 13/14
6523 LJ Nijmegen
024 - 360 32 58

VSK Arnhem
Postbus 499
6800 AL Arnhem
026 - 445 82 91

Noord-Holland:

VSK Noord-Holland
Kleine Beer 134
1562 VH Krommenie
075 - 640 09 70

Zuid-Holland:

VSK Zuid-Holland
Vorstmanstraat 59
2802 PC Gouda
0182 - 51 68 75

Zeeland:

VSK Zeeland
Bellinckstraat 6-8
4331 GW Middelburg
0118 - 61 33 62

Noord-Brabant:

VSK Eindhoven
Bomanshof 6
5611 NJ Eindhoven
040 - 211 64 71

Limburg:

VSK Limburg
Lindanusstraat 2a
6041 EC Roermond
0475 - 33 32 54 (AMW)

**Vrouwen Tegen Seksueel Geweld
(VTSG)****Groningen:**

SPIN/Stichting Tegen Seksueel Geweld
Postbus 70015
9704 AA Groningen
050 - 577 61 22

Gelderland:

Vrouwenhulp na Seksueel Geweld (VSG)
Postbus 1151
6501 RD Nijmegen
024 - 323 58 41

Noord-Holland:

Vrouwen Tegen Seksueel Geweld
Wielingenweg 235
1826 BK Alkmaar
072 - 562 19 86

Zuid-Holland:

Vrouwen Tegen Seksueel Geweld
Postbus 9101
2300 AL Leiden
071 - 512 68 44

Noord-Brabant:

Vrouwen Tegen Seksueel Geweld
Geldropseweg 86a
5611 SK Eindhoven
040 - 211 66 23

Vrouwen Tegen Seksueel Geweld
Nieuwlandstraat 37
5038 SM Tilburg
013 - 543 75 01

Limburg:

Stichting Vrouwen Tegen Seksueel Geweld
Noord-Limburg
Postbus 614
5900 AP Venlo
077 - 382 17 36

17.5 Vrouwenopvangvoorzieningen**landelijke koepels**

Federatie Opvang
Kromme Nieuwe Gracht 7
3512 HC Utrecht
030 - 231 64 03
030 - 231 45 61 (fax)

Landelijke vereniging van FIOM-huizen
Centraal info lijn: 06 - 51 31 69 49
– bij deze vereniging kunnen de adressen
worden opgevraagd van de FIOM-huizen
(vrouwenopvangvoorzieningen) –

Blijf van m'n Lijf-huizen**Friesland:**

Blijf van m'n Lijf Leeuwarden
Postbus 1087
8900 CB Leeuwarden
058 - 215 70 84
058 - 213 03 84 (alarmnummer)
058 - 213 29 73 (fax)

Groningen:

Toevluchtsoord Groningen
Blijf van m'n Lijf Groningen
Postbus 41125
9701 CC Groningen
050 - 314 16 29
050 - 314 08 42 (alarmnummer)

Drenthe:

Toevluchtsoord Emmen
Blijf van m'n Lijf Emmen
Postbus 2251
3300 AZ Emmen
0591 - 64 83 42
0591 - 64 46 40 (fax)

Blijf van m'n Lijf Zwolle
Postbus 1058
8001 BB Zwolle
038 - 422 24 95
038 - 422 36 15 (alarmnummer)
038 - 423 35 68 (fax)

Overijssel:

Blijf van m'n Lijf Twente
Postbus 324
7550 AH Hengelo
074 - 242 96 17
074 - 291 82 10 (fax)

Gelderland:

Blijf van m'n Lijf Apeldoorn
Postbus 1363
7301 BP Apeldoorn
055 - 522 36 02
055 - 522 01 91 (alarmnummer)

Blijf van m'n Lijf Nijmegen
Postbus 1323, 6501 BH Nijmegen
024 - 323 67 55
024 - 322 00 84 (alarmnummer)
024 - 323 67 55 (fax)

Utrecht:

Blijf van m'n Lijf Utrecht
Postbus 14053
3508 SC Utrecht
030 - 232 20 62
030 - 233 43 82 (alarmnummer)

Blijf van m'n Lijf Amersfoort
Administratie-adres
Hendrik van Viandestraat 13b
3817 AA Amersfoort
033 - 463 55 45 / 465 10 50
033 - 462 13 28 (alarmnummer)
033 - 462 02 02 (fax)

Noord-Holland:

Blijf van m'n Lijf Alkmaar
Postbus 8076
1802 KB Alkmaar
072 - 562 51 25
072 - 562 03 56 (alarmnummer)
072 - 562 51 25 (fax)

Blijf van m'n Lijf Amsterdam
Postbus 94214
1090 GE Amsterdam
020 - 638 77 76
020 - 628 75 71 (alarmnummer)

Blijf van m'n Lijf IJmond
Postbus 377
1940 AJ Beverwijk
0251 - 24 55 73
0251 - 24 26 27 (alarmnummer)

Blijf van m'n Lijf Den Helder
Postbus 407
1780 AK Den Helder
0223 - 63 43 76
0223 - 63 81 50 (alarmnummer)

Blijf van m'n Lijf Haarlem
Postbus 744
2003 RS Haarlem
023 - 532 07 22
023 - 531 72 17 (fax)

Blijf van m'n Lijf Zaandam
Postbus 1022
1500 AB Zaandam
075 - 615 90 89
075 - 615 62 26 (fax)

Zuid-Holland:

Blijf van m'n Lijf Dordrecht
Postbus 958
3300 AZ Dordrecht
078 - 613 99 35
078 - 614 14 51 (alarmnummer)

Zeeland:

Blijf van m'n Lijf Zeeland
Postbus 113
4380 AC Vlissingen
0118 - 46 99 17
0118 - 46 98 69 (alarmnummer)
0118 - 47 22 05 (fax)

Noord-Brabant:

Blijf van m'n Lijf Eindhoven
Postbus 556
5600 AN Eindhoven
040 - 211 64 47
040 - 212 39 39 (alarmnummer)
040 - 212 40 43 (fax)

Limburg:

Blijf van m'n Lijf Heerlen
Postbus 48
6400 AA Heerlen
045 - 571 16 84

Blijf van m'n Lijf Venlo
Postbus 768
5900 AT Venlo
077 - 354 18 97
077 - 354 99 45 (alarmnummer)
077 - 354 39 76 (fax)

overige vrouwenopvang-voorzieningen**Groningen:**

Stichting Toevluchtsoord
Martinikerkhof 11
9712 JG Groningen
050 - 318 07 41
050 - 318 00 11 (centrale intake)
050 - 318 53 54 (fax)

Overijssel:

Berendina Stael Stichting
Volterbeek 2
8033 CZ Zwolle
038 - 453 77 70
038 - 453 84 89 (fax)

Gelderland:

De Paula
Opvang- en Beleidingscentrum
Nico Bovenweg 44
6861 BW Oosterbeek
026 - 334 00 41
026 - 333 59 05 (fax)

Utrecht:

Het Gooi, Opvangcentrum
Postbus 2251
1200 CG Hilversum
035 - 623 40 50
035 - 621 15 02 (fax)

Stichting Vrouwenopvang Utrecht
Biltstraat 42
3752 BR Utrecht
030 - 271 17 24
030 - 272 13 22 (fax)
Noord-Holland

Meldpunt Vrouwenopvang Amsterdam
Postbus 67024
1060 JA Amsterdam
020 - 611 60 22

AFRA/Annette
Postbus 20124
1000 HA Amsterdam
020 - 616 44 66

AFRA/Hubertus
Postbus 20124
1000 HA Amsterdam
020 - 623 45 18

(HVO) De Roggeveen
Vrouwen- en gezinsopvangcentrum
Roggeveenstraat 8
1013 PV Amsterdam
020 - 624 67 11 / 626 38 00
020 - 638 11 19 (fax)

Stichting Het Eliashuis
Postbus 67024
1060 JA Amsterdam
020 - 611 79 57
020 - 613 33 41 (fax)

Vrouwenopvang Leger des Heils
De Gastenburgh
Oudezijds Voorburgwal 87
1012 EL Amsterdam
020 - 520 84 25

Zuid-Holland:

Vrouwenopvanghuis Zuid-Holland Ricardis
Postbus 3053
2601 DB Delft
015 - 212 65 11

Vrouwenopvangcentrum De Vierstroom
Spoorstraat 2
2806 BZ Gouda
0182 - 59 47 10
0182 - 59 47 15 (fax)

Vrouwenopvang Pepita van Rijn
Postbus 85711
2508 CK 's-Gravenhage
070 - 346 95 46
070 - 362 29 68 (fax)

Goodwillcentrum Leger des Heils
Wagenstraat 102
2512 AZ 's-Gravenhage
070 - 363 94 70

Vrouwenopvang Rosa Manus
Haagweg 47
2321 AC Leiden
071 - 576 92 53
071 - 576 87 18 (fax)

Vrouwenopvang Rosa Manus
Boerhaavelaan 1
2334 EB Leiden
071 - 517 11 04

Stichting Onder Dak Zoetermeer
Postbus 7098
2701 AB Zoetermeer
070 - 316 41 79

Vrouwenopvang Rijnmond
Beukelsdijk 30
3021 AH Rotterdam
010 - 476 90 44
010 - 476 05 38 (fax)

Stichting Klein Henegouwen
Postbus 26201
3002 EE Rotterdam
010 - 477 53 22
010 - 476 76 98 (fax)

Noord-Brabant:

Stichting Valkenhorst
Postbus 4740
4803 ES Breda
076 - 565 05 50
076 - 560 08 68 (fax)

De Bocht
Tilburgseweg 184
5051 AN Goirle
013 - 543 30 73
013 - 542 52 26 (fax)

De Tunnel
Opvang- en Begeleidingscentrum
Oranje Nassaulaan 10
5211 AW 's-Hertogenbosch
073 - 613 92 25
073 - 614 97 12 (fax)

Stichting Havenpoort
Molenstraat 42
5014 ND Tilburg
013 - 542 06 42

Limburg:

Stichting Matrix Projecten
Postbus 14
6400 AA Heerlen
045 - 572 00 00
045 - 572 12 14 (fax)

FIOM-huis/BK Matrix Stichting
Postbus 3070
6221 CA Maastricht
043 - 321 41 38
043 - 325 44 66 (fax)

opvang migranten vrouwen

POAV Opvangprojekt Leiden (Somalische Vluchtelingen)
p/a VGC
Bonaiestraat 4
2312 XB Leiden
071 - 523 32 09
071 - 523 11 67 (fax)

Saadet, opvang Islamitische vrouwen/meisjes
Postbus 25297
3001 HG Rotterdam
010 - 477 67 73
010 - 479 77 26 (fax)

Darha, opvang voor meisjes met een islamitische achtergrond
Ijsbaanpad 10C
1076 CV Amsterdam
020 - 676 15 42

17.6 Algemene crisisopvang

Friesland:

Hospitium Blijenhof
Prinses Margrietstraat 63
9251 HB Bergum (Fr.)
0511 - 46 16 79

Opvangcentrum De Wending
Albert Schweitzerstraat 2
8921 SM Leeuwarden
058 - 215 19 99
058 - 212 61 32 (fax)

Groningen:

Hospitium Den Eikelaer
Oldebertweg 61
9351 PC Leek
0594 - 51 22 55

Drenthe:

Veltman-stichting
Crisisopvang Drenthe
Hessel ter Brink 452
7812 EL Emmen
0591 - 64 82 61

Veltman-stichting
Ir. Biewengaweg 42
7765 GB Weiteveen
0524 - 54 81 00
0524 - 54 22 55 (fax)

Overijssel:

Algemeen Crisisopvangcentrum Deventer
p/a Het Hoogeland
Van Limburg Stirumweg 19
7361 CE Beekbergen
0570 - 65 34 34
0570 - 64 52 07 (fax)

Leger des Heils Zwolle, MOC
Burgemeester Van Walsumlaan 1
8017 CC Zwolle
038 - 468 21 11
038 - 468 21 05 (fax)

Gelderland:

Algemeen Opvangcentrum Arnhem
Boulevard Heuvelink 130
6828 KW Arnhem
026 - 445 66 77
026 - 442 07 90 (fax)

Algemeen Opvangcentrum Arnhem
Nachtopvang
Rijnkade 86
6811 HD Arnhem
026 - 443 89 08 / 443 88 27

Crisisopvang Nijmegen
Postbus 40158, 6504 AD Nijmegen
024 - 377 40 05
024 - 373 11 62 (fax)

Stichting De Brinkakkers
Brinkersweg 71
8071 GS Nunspeet
0341 - 25 30 90
0341 - 26 28 18 (fax)

Utrecht:

Stichting De Rotonde
Utrechtseweg 291
3818 EH Amersfoort
033 - 461 18 24

De Vluchtheuvel
Algemeen Crisisopvangcentrum
Nieuweg 89
1214 GN Hilversum
035 - 623 18 07
035 - 624 36 58 (fax)

Stichting Weerdsingel
Nieuwe Koekoekstraat 101
3514 ED Utrecht
030 - 271 39 32
030 - 273 30 35 (fax)

Opvangcentrum Flevoland De Valk
Postbus 1065, 8200 BB Lelystad
0320 - 23 13 36
0320 - 22 72 16 (fax)

Noord-Holland:

Stichting Onderdak
Koelmalaan 196
1813 JC Alkmaar
072 - 540 19 97
072 - 540 29 94 (fax)

Vereniging Hulp voor Onbehuisden
Weesperzijde 116
1091 EB Amsterdam
020 - 94 76 66

Jongeren Crisisinterventieteam Kennemerland
Kleine Houtweg 23
2012 CB Haarlem
023 - 542 11 84

Stichting Opvangcentrum Hoorn
Postbus 379
1620 AJ Hoorn
0229 - 24 94 64

Zuid-Holland:

Stichting De Binnenvest
Postbus 11085,
2301 EB Leiden
071 - 521 83 40
071 - 514 68 82 (fax)

Stichting Opvang Mensen in Knelsituaties
(SOMIK)
Essenburgsingel 139
3022 EM Rotterdam
010 - 477 62 64

Stichting Werkhuis
Gordelweg 136a
3038 GC Rotterdam
010 - 467 12 19

De Waardse Rading
Postbus 199
4200 AD Gorinchem
0183 - 69 61 96
0183 - 63 75 87 (fax)

Stichting Noodopvangcentrum Vlaardingen
Postbus 4161
3130 KD Vlaardingen
010 - 435 50 00 / 435 14 91
010 - 435 90 58 (fax)

Stichting Centrum voor Dienstverlening
Postbus 208
3000 AE Rotterdam
010 - 465 27 22
010 - 467 82 01 (fax)

Stichting Centrum voor Dienstverlening
Project Tijdelijk Wonen
Westersingel 23
3014 GP Rotterdam
010 - 436 28 44

Stichting Centrum voor Dienstverlening
Nachtverblijf Havenzicht
Willen Ruyslaan 10
3061 TV Rotterdam
010 - 411 21 98

Stichting Centrum voor Dienstverlening
Project Wonen-Werken-leven
Hugo Molenstraat 29A
3022 NN Rotterdam
010 - 478 31 11
010 - 478 37 24 (fax)

Stichting Centrum voor Dienstverlening
Dagverblijf Van Speijk
Heer Vrankestraat 26
3036 LE Rotterdam
010 - 243 01 55

Zeeland:

Emergis
Sector Maatschappelijke Opvang
Postbus 253
4460 AR Goes
0113 - 23 70 00
0113 - 21 66 26 (fax)

Stichting Centraal Bureau AZZ
Postbus 140
4330 AC Middelburg
0118 - 63 55 10
0118 - 61 10 39 (fax)

Stichting/Court Oxhooft AZZ
Singelstraat 14
4331 SV Middelburg
0118 - 63 55 10 / 63 80 00
0118 - 61 10 39 (fax)

Stichting/Crisisopvangcentrum AZZ
De Lage Flancken
Zusterstraat 1
4551 ER Sas van Gent
0115 - 45 38 75

Noord-Brabant:

't Koetshuis
Seminariweg 26a
4854 PB Bavel
0161 - 43 17 55
0161 - 43 22 77 (fax)

Stichting De Zuidwester
Balsdreef 4
4624 RA Bergen op Zoom
0164 - 24 13 35

Stichting Crisisopvang Odulpha
Bellefroidlaan 3
5652 ND Eindhoven
040 - 251 13 44
040 - 251 24 70 (fax)

Stichting Nemo
Barriereweg 178
5622 CP Eindhoven
040 - 246 58 82
040 - 243 11 66 (fax)

Helmond e.o., Stichting MO, Centraal Bureau
Postbus 242, 5700 AE Helmond
0492 - 52 50 98
0492 - 55 03 58 (fax)

Stichting Opvangcentrum De Brug
Sint Jorisstraat 13
5211 HA 's-Hertogenbosch
073 - 613 57 88
073 - 613 30 77 (fax)

Stichting Samenwerkingsverband instellingen
voor maatschappelijke
opvang Midden-Brabant (voorheen Poels)
Postbus 10387
5000 JJ Tilburg
013 - 542 50 28
013 - 535 81 69 (fax)

Stichting Het Vluchtheuveltje
Kastanjelaan 125-127
4902 RL Oosterhout
0162 - 42 64 10

Stichting Het Veldhuis
Opvangvoorzieningen voor N.O.-Brabant
Kardinaal de Jongstraat 17
5348 BG Oss
0412 - 63 62 51
0412 - 62 83 61 (fax)

Limburg:

Stichting RIMO
Postbus 663
6400 AR Heerlen
045 - 574 23 35
045 - 571 60 28 (fax)

Westelijke Mijnstreek en Midden-Limburg
Stichting Maatschappelijke
Opvangvoorzieningen
Postbus 1047
6040 KA Roermond
0475 - 33 79 00
0475 - 33 03 20 (fax)

17.7 Seksuele kindermishandeling: landelijke organisaties, telefonische opvang en meldpunten

landelijke organisaties

Landelijk Steunpunt Meldpunten
Kindermishandeling (LSMK)
te bereiken bij:
NIZW
Catharijnesingel 47
3501 DD Utrecht
Postbus 19152
3501 DD Utrecht
030 - 230 64 32

Vereniging tegen Seksuele Kindermishandeling
(VSK)
te bereiken bij:
TransAct
030 - 230 40 06
030 - 230 06 66 (informatielijn)
030 - 234 38 18 (fax)

Stichting Voorkoming van Kindermishandeling
(VKM)
te bereiken bij:
NIZW/Voorkoming Kindermishandeling
Postbus 19152
3501 DD Utrecht
030 - 230 65 60

Landelijk Overleg Kinderrechtswinkels (LOK)
p/a F.C. Donnerstraat 1
3572 JA Utrecht
030 - 271 78 83
– Het LOK heeft adressen van kinderrechtswinkels in Amsterdam, Den Haag, Groningen, Leiden, Maastricht, Rotterdam, Nijmegen, Hengelo en Utrecht –

telefonische opvang

Landelijk Overleg Kindertelefoons (LOK)
Postbus 88
1800 AB Alkmaar
072 - 515 47 92
072 - 515 47 92 (fax)
– het landelijke gratis telefoonnummer van de kindertelefoon is: 0800 - 0432 –

Kindertelefoon Alkmaar
Postbus 8099
1802 KB Alkmaar
072 - 515 47 92
072 - 515 47 92 (fax)

Kindertelefoon Almelo

Postbus 302
7600 AH Almelo
0546 - 82 49 49
0546 - 45 51 06 (fax)

Kindertelefoon Amsterdam

Postbus 78077
1070 LP Amsterdam
020 - 672 24 11
020 - 672 19 37 (fax)

Kindertelefoon Den Haag

Postbus 13796
2501 ET Den Haag
070 - 389 39 97
070 - 384 10 40 (fax)

Kindertelefoon Den Bosch

Postbus 1430
5200 BL Den Bosch
073 - 612 10 60

Kindertelefoon Deventer

Postbus 11
7400 AA Deventer
0570 - 61 97 49
0570 - 64 47 01 (fax)

Kindertelefoon Friesland

Postbus 1266
8900 CG Leeuwarden
058 - 215 00 55
058 - 212 19 52 (fax)

Kindertelefoon Groningen

Postbus 1045
9701 BA Groningen
050 - 312 03 60
050 - 313 06 13 (fax)

Kindertelefoon Haarlem

Postbus 5341
2000 CH Haarlem
023 - 532 32 06
023 - 531 21 93 (fax)

Kindertelefoon Heerlen

Postbus 96
6400 AB Heerlen
045 - 571 91 66
045 - 574 17 28 (fax)

Kindertelefoon Leiden

Postbus 11142
2301 EC Leiden
071 - 514 21 63
071 - 514 31 97 (fax)

Kindertelefoon Midden-Brabant

Postbus 10139
5000 JC Tilburg
013 - 535 15 95
013 - 535 70 60 (fax)

Kindertelefoon Midden- en Zuid-Gelderland

Postbus 1347, 6501 BH Nijmegen
024 - 360 63 92
024 - 324 00 53 (fax)

Kindertelefoon Rotterdam

Postbus 1020
3000 BA Rotterdam
010 - 414 42 04
010 - 414 30 56 (fax)

Kindertelefoon Utrecht

Postbus 13059
3507 LB Utrecht
030 - 231 28 44
030 - 234 27 90 (fax)

Kindertelefoon Venlo

Postbus 319
5900 AA Venlo
077 - 351 40 57
077 - 352 17 64 (fax)

Kindertelefoon West-Brabant

Postbus 32
4700 AA Roosendaal
0165 - 53 73 95
0165 - 53 73 95 (fax)

Kindertelefoon Zuid-Oost-Brabant

Postbus 4644
5601 EP Eindhoven
040 - 212 53 53
040 - 211 00 05 (fax)

Kindertelefoon Zeeland

Postbus 89, 4330 AB Middelburg
0118 - 61 55 53
0118 - 64 22 74 (fax)

Kindertelefoon Zwolle
Postbus 183
8000 AD Zwolle
038 - 422 61 61
038 - 453 25 96 (fax)

Advies- & Meldpunten Kindermishandeling

Advies & Meldpunt Kindermishandeling
Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
058 - 212 77 72
058 - 233 39 03 (fax)

Advies & Meldpunt Kindermishandeling
Groningerstraat 107
9402 LA Assen
0592 - 37 15 00
0592 - 37 15 61 (fax)

Advies & Meldpunt Kindermishandeling
Ijsbaanpad 9
1076 CV Amsterdam
020 - 571 19 11
020 - 571 19 99 (fax)

Bureaus Vertrouwensartsen

BVA Groningen/Drenthe
Queridolaan 5
9721 SZ Groningen
050 - 527 25 25
050 - 527 00 83 (fax)

BVA Gelderland
Burgemeester Matsersingel 200
6843 NZ Arnhem
026 - 381 98 19
026 - 382 11 41 (fax)

BVA Overijssel
Menno van Coehoornsingel 2
8011 XA Zwolle
038 - 422 08 00
038 - 422 11 05 (fax)

BVA Flevoland
Postbus 1120, 8200 BC Lelystad
0320 - 27 63 76
0320 - 27 62 77 (fax)

BVA Utrecht
Stadhouderslaan 57
3583 JD Utrecht
030 - 251 60 98
030 - 254 44 93 (fax)

BVA Alkmaar
Rubenslaan 2
1816 MK Alkmaar
072 - 511 80 31
072 - 520 14 31 (fax)

BVA Zuid-Holland Noord
Torenstraat 172
2513 BW Den Haag
070 - 360 60 78
070 - 362 29 05 (fax)

BVA Zuid-Holland (Zuid)/Zeeland
Glashaven 66
3011 XK Rotterdam
010 - 412 81 10
010 - 411 39 09 (fax)

BVA Breda
Postbus 7095, 4800 GB Breda
076 - 514 63 23
076 - 520 49 45 (fax)

BVA Venlo-Blerick
Maasbreesestraat 16
5921 EL Venlo-Blerick
077 - 387 58 29
077 - 387 54 83 (fax)

BVA Limburg
Burgemeester Cortenstraat 6a
6226 GV Maastricht
043 - 363 94 24
043 - 363 96 48 (fax)

17.8 Jeugd: vervolghulpverlening

landelijke koepels

VOG, sectie jeugdhulpverlening (JHV)
Postbus 110, 2280 AC Rijswijk
070 - 394 93 49
070 - 396 43 08 (fax)
– koepelorganisatie van instellingen op het
gebied van de jeugdhulpverlening, beschikt
over adressen en informatie over het aanbod –

Stichting BJ

Postbus 10241

7301 GE Apeldoorn

055 - 577 35 00

055 - 577 35 77 (fax)

– beheert centra voor residentiële jeugdzorg,
daghulp, kamertraining en educatie in het
gehele land –

patiënten/cliëntenorganisaties jeugdhulpverlening

*Advies- en Klachtenbureau Jeugdhulpverlening
(AKJ)*

Geldersekade 101

1011 EM Amsterdam

020 - 638 37 28

020 - 627 03 17 (fax)

– ondersteunt jeugdigen die klachten hebben
over de jeugdhulpverlening –

Stichting Belangen Minderjarigen (BM)

p/a JAC,

Amstel 30

1017 AB Amsterdam

020 - 624 29 49

– ondersteunt jeugdigen die klachten hebben
over de jeugdhulpverlening –

pleegzorg

Federatie Pleegzorg

Dalsteindreef 69

1112 XC Diemen

020 – 695 25 26

020 - 698 05 83 (fax)

*Stichting Nederlandse Federatie van Stichtingen
voor Therapeutische Gezinsverpleging (FTGV)*

Stadhouderslaan 45

3583 JC Utrecht

030 - 251 83 74

030 - 254 14 03 (fax)

– bij de FTGV zijn adressen verkrijgbaar van
instellingen voor therapeutische gezinsver-
pleging in het land –

regionale organisaties voor jeugdhulp- verlening/Bureaus Jeugdzorg

Groningen:

Regionaal Samenwerkingsverband

Jeugdhulpverlening Groningen

Haydnlaan 6

Postbus 6021

9702 HA Groningen

050 - 526 26 77

050 - 526 80 31 (fax)

Drenthe:

Drentse Vereniging Jeugdhulpverlening (DVJ)

Stationsstraat 29a

Postbus 263

9400 AG Assen

0592 - 31 42 14

0592 - 31 10 62 (fax)

Stichting Jeugdzorg Drenthe

Stationsstraat 29a

Postbus 263

9400 AG Assen

0592 - 31 42 14

0592 - 31 10 62 (fax)

Gelderland:

Stichting Jeugdbescherming en

Jeugdhulpverlening in Gelderland (JJG)

Velperweg 75

6824 HH Arnhem

026 - 362 91 11

026 - 364 43 51 (fax)

Overijssel:

Stichting Samenwerkende Jeugdhulpverlening

Overijssel (IDUNA)

Terborchstraat 1

Postbus 65

8000 AB Zwolle

038 - 421 69 81

038 - 421 62 98 (fax)

Utrecht:

Stichting Samenwerking Jeugdhulpverlening
Utrecht (SJU)

F.C. Dondersstraat 1
3572 JA Utrecht
030 - 272 37 94
030 - 272 36 88 (fax)

Stichting Jeugdhulpverlening Midden-Nederland
(SJH MN)

Koningslaan 110
Postbus 35089
3508 AB Utrecht
030 - 250 02 50
030 - 251 51 38 (fax)

Noord-Holland:

Stichting Jeugd en Gezin Noord-Holland (SJG)
Nieuwe Gracht 16
2011 NE Haarlem
023 - 542 09 04
023 - 542 07 14 (fax)

Zuid-Holland:

Stichting Regionaal Samenwerkingsverband
Jeugdhulpverlening Rotterdam e.o.
Westersingel 94
3015 LC Rotterdam
010 - 436 80 82
010 - 436 19 66 (fax)

Stichting Jeugdzorg Den Haag/Zuid-Holland

Noord
Versteegstraat 2
2273 VB Voorburg
070 - 300 44 44
070 - 387 76 25 (fax)

Noord-Brabant:

Stichting Jeugdzorg Noord-Brabant
Vestdijk 22
Postbus 891, 5600 AW Eindhoven
040 - 243 32 62
040 - 246 73 03 (fax)

Bureau Jeugdzorg 0-12 jaar

Raiffeisenstraat 11
5611 CH Eindhoven
040 - 243 43 07
040 - 245 07 70 (fax)

Zeeland:

Provinciaal Samenwerkingsverband
Jeugdhulpverlening Zeeland (PSJ)
Dam 31
Postbus 407, 4330 AK Middelburg
0118 - 68 25 00
0118 - 63 53 11 (fax)

Stichting Jeugdzorg Zeeland (SJZ)

Londensekaai 39
Postbus 62
4330 AB Middelburg
0118 - 62 85 55
0118 - 62 82 01 (fax)

Limburg:

Stichting voor Jeugdbescherming en
Jeugdhulpverlening in Limburg (SJL)
Slachthuisstraat 33
Postbus 34
6040 AA Roermond
0475 - 33 58 08
0475 - 31 50 70 (fax)

Stichting Jeugdwelzijnszorg Limburg

Swalmerstraat 44
Postbus 972
6040 AZ Roermond
0475 - 39 15 82
0475 - 31 06 34 (fax)

psychiatrische hulp voor jeugdigen**Noord-Nederland:**

Stichting Paedologisch Instituut Noord-
Nederland (PINN)
Bahler-Boermalaan 6a
9765 AP Paterswolde
050 - 309 54 56
050 - 309 10 75 (fax)

Oost-Nederland:

Stichting Kinder- en jeugdpsychiatrie Oost-
Nederland
Postbus 68
6710 BB Ede
0318 - 67 66 11
0318 - 67 66 12 (fax)

Noord-Holland:

Paedologisch Instituut (PI)
Postbus 303
1115 ZG Duivendrecht
020 - 698 21 31
020 - 695 25 41 (fax)

17-9 Raden voor de Kinderbescherming**landelijk**

Raad voor de Kinderbescherming
Landelijk Bureau
Arthur van Schendelstraat 610
3511 MJ Utrecht
Postbus 19202
3501 DE Utrecht
030 - 239 24 00
030 - 239 24 50 (fax)

regionaal**Groningen/Friesland:**

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord
Postbus 11008
9700 CA Groningen
Engelse Kamp 2
9722 AX Groningen
050 - 520 52 22
050 - 520 52 94 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord, Vestiging Assen
Postbus 181, 9400 AD Assen
Mandemaat 3
9405 TG Assen
0592 - 33 34 44
0592 - 33 34 10 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord, Vestiging Groningen
Postbus 328
9700 AH Groningen
Engelse Kamp 2
9722 AX Groningen
050 - 520 52 22
050 - 520 52 10 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord, Vestiging Leeuwarden
Postbus 2203
8901 JE Leeuwarden
Jacob Catsplein 3
8913 CS Leeuwarden
058 - 234 33 33
058 - 234 33 10 (fax)

Gelderland/Drenthe/Overijssel:

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Oost
Postbus 4139, 6803 EC Arnhem
Groningensingel 21
6835 EA Arnhem
026 - 322 66 66
026 - 321 70 60 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Oost, Vestiging Almelo
Postbus 241
7600 AE Almelo
Beilavistastraat 3
7604 AD Almelo
0546 - 83 22 00
0546 - 82 07 98 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Oost, Vestiging Arnhem
Postbus 9017
6800 DW Arnhem
Groningensingel 21
6835 EA Arnhem
026 - 322 65 55
026 - 322 66 02 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Oost, Vestiging Lelystad
Postbus 2076
8203 AB Lelystad
Maerlant 11
8224 AC Lelystad
0320 - 28 65 00
0320 - 28 01 31 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Oost, Vestiging Zutphen
Postbus 4110, 7200 BC Zutphen
Zaadmarkt 91
7201 DC Zutphen
0575 - 59 01 00
0575 - 54 23 52 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Oost, Vestiging Zwolle
Postbus 10075
8000 GB Zwolle
Van Wevelinkhovenstraat 1
8021 WX Zwolle
038 - 455 43 33
038 - 454 67 37 (fax)

Noord-Holland/Utrecht:

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord-West
Postbus 74808
1070 BV Amsterdam
Amstelveenseweg 390
1076 CT Amsterdam
020 - 575 02 60
020 - 575 02 68 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord-West, Vestiging Alkmaar
Postbus 250, 1800 AG Alkmaar
Kennemerstraatweg 21
1814 GA Alkmaar
072 - 514 34 34
072 - 515 31 94 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord-West, Vestiging Amsterdam
Postbus 83086, 1080 AB Amsterdam
IJsbaanpad 2
1076 CV Amsterdam
020 - 575 01 00
020 - 575 01 63 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord-West, Vestiging Haarlem
Postbus 1175
2001 BD Haarlem
Jansweg 15
2011 KJ Haarlem
023 - 515 65 00
023 - 515 65 52 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Noord-West, Vestiging Utrecht
Postbus 12085
3501 AB Utrecht
A. van Schendelstraat 550
3511 MH Utrecht
030 - 239 16 66
030 - 231 07 79 (fax)

Zuid-Holland/Zeeland:

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid-West
Postbus 393, 3000 AJ Rotterdam
Wijnhaven 144
3011 WX Rotterdam
010 - 404 06 06
010 - 414 91 18 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid-West, Vestiging Dordrecht
Postbus 855, 3300 AW Dordrecht
Spuiboulevard 344-346
3311 GR Dordrecht
078 - 613 95 44
078 - 614 82 55 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid-West, Vestiging 's Gravenhage
Postbus 97745
2509 GC Den Haag
Neuhuyskade 40
2596 XJ Den Haag
070 - 374 23 00
070 - 374 23 25 (fax algemene zaken)
070 - 326 26 45 (fax strafzaken)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid-West, Vestiging Middelburg
Postbus 7140
4330 GC Middelburg
Buitenruststraat 4
4337 EH Middelburg
0118 - 67 33 33
0118 - 62 63 10 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid-West, Vestiging Rotterdam
Postbus 1983
3000 BZ Rotterdam
Wijnhaven 144
3011 WX Rotterdam
010 - 404 06 00
010 - 404 89 44 (fax)

Limburg/Noord-Brabant:

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid
Postbus 2355
5600 CJ Eindhoven
Kantorencomplex 'Het Hoohuis'
Keizersgracht 5
5611 GB Eindhoven
040 - 232 94 44
040 - 232 94 29 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid, Vestiging Eindhoven
Postbus 2175
5600 CD Eindhoven
Kantorencomplex 'Het Hoohuis'
Keizersgracht 5
5611 GB Eindhoven
040 - 232 93 19
040 - 232 94 49 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid, Vestiging Breda
Postbus 7057
4800 GB Breda
Kloosterlaan 174
4811 EE Breda
076 - 525 58 00
076 - 520 10 05 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid, Vestiging 's Hertogenbosch
Postbus 2332
5202 CH Den Bosch
Kooikersweg 3
5223 KE Den Bosch
073 - 620 79 11
073 - 621 10 05 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid, Vestiging Maastricht
Postbus 3002
6202 NA Maastricht
Wilhelminasingel 106
6221 BI Maastricht
043 - 325 43 54
043 - 325 74 47 (fax)

Raad voor de Kinderbescherming
Directie Zuid, Vestiging Roermond
Postbus 279
6040 AG Roermond
Slachthuisstraat 57
6041 CB Roermond
0475 - 36 33 63
0475 - 31 73 33 (fax)

17.10 Juridische en financiële hulpverlening**advocatuur**

Clara Wichmann Instituut (CWI)
Wetenschappelijk instituut vrouwen en recht
Ambonplein 73
1094 PW Amsterdam
020 - 668 40 69
020 - 668 43 71 (fax)
e-mail: cwio1@xs4o.nl
– beschikt over adressen van op seksueel
geweld gespecialiseerde advocaten –

Vereniging van Letselschade-Advocaten (LSA)
Postbus 11756
2502 AT Den Haag
070 - 348 87 57
070 - 385 59 82 (fax)

Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
Postbus 30125
2500 GC Den Haag
070 - 370 37 60 / 61
070 - 370 36 07 (fax)

rechtsbijstand vakorganisaties

CNV Rechtskundige Dienst
Ravellaan 1
3533 JE Utrecht
030 - 291 39 11

FNV Rechtskundige Dienst
Oudenoord 2
3513 ER Utrecht
030 - 232 44 70

Bureaus voor Rechtshulp

Landelijke Organisatie Bureaus voor Rechtshulp (LOB)
Torenstraat 172
2513 BW 's-Gravenhage
Postbus 154
2501 CD 's-Gravenhage
070 - 356 00 14
070 - 356 33 88 (fax)
— bij deze organisatie kunnen de adressen worden opgevraagd van de lokale/regionale vestigingen —

Raden voor de Rechtsbijstand

Raad voor de Rechtsbijstand Amsterdam
Nieuwpoortstraat 98-c III
Postbus 58132
1040 HC Amsterdam
020 - 580 59 62
020 - 580 59 62 (fax)

Raad voor de Rechtsbijstand Arnhem
Utrechtseweg 72
Postbus 900
6800 AX Arnhem
026 - 351 80 51
026 - 442 00 75 (fax)

Raad voor de Rechtsbijstand Den Bosch
1e straatje van Best 10/12
Postbus 70503
5201 CD Den Bosch
073 - 681 41 00
073 - 614 85 86 (fax)

Raad voor de Rechtsbijstand Den Haag
Van der Spiegelstraat 19
Postbus 450
2501 CL Den Haag
070 - 370 14 14
070 - 362 23 64 (fax)

Raad voor de Rechtsbijstand Leeuwarden
Sint Jacobsstraat 26
Postbus 211
8901 BA Leeuwarden
058 - 213 37 35
058 - 213 15 29 (fax)

schadefondsen

Schadefonds Geweldsmisdrijven
Lutherse Burgwal 10
2512 CB Den Haag
Postbus 20021, 2500 EA Den Haag
070 - 381 39 90
070 - 381 33 13 (fax)

Stichting Fonds Slachtofferhulp
Postbus 93166, 2509 AD Den Haag
070 - 314 69 59
070 - 314 78 88 (fax)

Stichting Medelevens met Gedupeerden ten gevolge van Misdrijven (MGM)
Postbus 97664
2509 GB Den Haag
070 - 393 79 62

Bond Zonder Naam
Leidseweg 191
2253 AD Voorschoten
Postbus 1500
2250 MA Voorschoten
071 - 561 79 66

17.11 Rechtbanken en parketten

gerechtshoven

Hoge Raad der Nederlanden
Postbus 20303
2500 EH Den Haag
070 - 361 13 11
070 - 361 74 84 (fax)

Gerechtshof Amsterdam
Paleis van Justitie
Prinsengracht 436
1017 KE Amsterdam
Postbus 1312
1000 BH Amsterdam
020 - 541 21 11
020 - 541 34 10 (fax)

Gerechtshof Arnhem
Paleis van Justitie
Walburgstraat 2
6811 CD Arnhem
Postbus 9030
6800 EM Arnhem
026 - 352 79 11
026 - 352 76 00 (fax)

Gerechtshof 's-Gravenhage
Paleis van Justitie
Juliana van Stolberglaan 2
2595 CL Den Haag
Postbus 20302
2500 EH Den Haag
070 - 381 31 31
070 - 381 32 56 (fax)

Gerechtshof 's-Hertogenbosch
Paleis van Justitie
Spinhuiswal 2
5211 JG 's-Hertogenbosch
Postbus 90155
5200 MG 's-Hertogenbosch
073 - 681 69 11
073 - 681 62 66 (fax)

Gerechtshof Leeuwarden
Paleis van Justitie
Wilhelminaplein 1
8911 BS Leeuwarden
Postbus 21030, 8900 JA Leeuwarden
058 - 233 26 26
058 - 215 56 10 (fax)

arrondissementbanken

Arrondissementrechtbank Alkmaar
Kruseman van Eltenweg 2
1817 BC Alkmaar
Postbus 251
1800 BG Alkmaar
072 - 527 46 46
072 - 527 46 46 (fax)

Arrondissementrechtbank Almelo
Wierdensestraat 4
7607 GH Almelo
Postbus 323
7600 AB Almelo
0546 - 83 27 27
0546 - 83 27 90 (fax)

Arrondissementrechtbank Amsterdam
Parnassusweg 222
1076 AV Amsterdam
Postbus 84500
1080 BN Amsterdam
020 - 541 21 11
020 - 541 30 90 (fax)

Arrondissementrechtbank Arnhem
Walburgstraat 2
6811 CD Arnhem
Postbus 9030
6800 EM Arnhem
026 - 352 79 11
026 - 352 76 00 (fax)

Arrondissementrechtbank Assen
Brinkstraat 4
9401 HZ Assen
Postbus 30009
9400 RA Assen
0592 - 33 52 22
0592 - 31 61 12 (fax)

Arrondissementrechtbank Breda
Sluissingel 20
4811 TA Breda
Postbus 90112
4800 RA Breda
076 - 531 13 11
076 - 531 15 80 (fax)

Arrondissementrechtbank Dordrecht
Steegoversloot 36
3311 PP Dordrecht
Postbus 7003
3300 GC Dordrecht
078 - 639 13 91
078 - 639 15 55 (fax)

Arrondissementrechtbank 's-Gravenhage
Juliana van Stolberglaan 2
2595 CL 's-Gravenhage
Postbus 20302
2500 EH 's-Gravenhage
070 - 381 31 31
070 - 381 30 91 (fax)

Arrondissementrechtbank Groningen
Trompsingel 21a
9724 DA Groningen
Postbus 781
9700 AT Groningen
050 - 316 61 66
050 - 316 62 70 (fax)

Arrondissementrechtbank Haarlem
Jansstraat 81
2011 RW Haarlem
Postbus 1621
2003 BR Haarlem
023 - 512 61 26
023 - 512 63 64 / 512 62 33 (fax)

Arrondissementrechtbank 's-Hertogenbosch
Beurdsestraat 30
5211 JB 's-Hertogenbosch
Postbus 90155
5200 MG 's-Hertogenbosch
073 - 681 69 11
073 - 681 63 71 (fax)

Arrondissementrechtbank Leeuwarden
Zaailand 102
8911 BN Leeuwarden
Postbus 1702
8901 CA Leeuwarden
058 - 234 13 41
058 - 234 14 25 (fax)

Arrondissementrechtbank Maastricht
Sint Annadal 1
6214 PA Maastricht
Postbus 1988
6201 BZ Maastricht
043 - 346 54 65
043 - 347 18 57 (fax)

Arrondissementrechtbank Middelburg
Kousteensedijk 2
4331 JE Middelburg
Postbus 5015
4330 KA Middelburg
0118 - 67 70 00
0118 - 67 74 80 (fax)

Arrondissementrechtbank Roermond
Willem II Singel 67
6041 HR Roermond
Postbus 950
6040 AZ Roermond
0475 - 35 22 22
0475 - 35 22 42 (fax)

Arrondissementrechtbank Rotterdam
Noordsingel 113-117
3035 EM Rotterdam
Postbus 3980
3003 BA Rotterdam
010 - 465 86 55
010 - 465 96 93 (fax)

Arrondissementrechtbank Utrecht
Hamburgerstraat 28
3512 NS Utrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht
030 - 230 39 11
030 - 233 20 66 (fax)

Arrondissementrechtbank Zutphen
Martinet singel 2
7201 DT Zutphen
Postbus 9008
7200 GJ Zutphen
0575 - 59 35 00
0575 - 59 36 77 (fax)

Arrondissementrechtbank Zwolle
Groot Wezenland 29
8011 JW Zwolle
Postbus 10067
8000 GB Zwolle
038 - 428 94 11
038 - 428 95 85 (fax)

arrondissementsparketten

Arrondissementparket Alkmaar
Kruseman van Eltenweg 2
1817 BC Alkmaar
Postbus 251
1800 BG Alkmaar
072 - 527 46 46
072 - 527 41 48 (fax)

Arrondissementparket Almelo
Wierdensestraat 4
7607 GH Almelo
Postbus 323
7600 AB Almelo
0546 - 83 27 27
0546 - 82 40 75 (fax)

Arrondissementparket Amsterdam
Parnassusweg 222
1076 AV Amsterdam
Postbus 84500
1080 BN Amsterdam
020 - 541 21 11
020 - 541 22 90 (fax)

Arrondissementparket Arnhem
Kantorencomplex 'Rijnpoot'
Groningensingel 1
6835 EA Arnhem
Postbus 9030
6800 EM Arnhem
026 - 324 29 55
026 - 324 25 00 (fax)

Arrondissementparket Assen
Brinkstraat 4
9401 HZ Assen
Postbus 30009
9400 RA Assen
0592 - 33 52 22
0592 - 31 81 04 (fax)

Arrondissementparket Breda
Sluisingel 20
4811 TA Breda
Postbus 90112
4800 RA Breda
076 - 531 13 11
076 - 531 15 80 (fax)

Arrondissementparket Dordrecht
Steegoversloot 36
3311 PP Dordrecht
Postbus 7003
3300 GC Dordrecht
078 - 639 13 91
078 - 639 15 55 (fax)

Arrondissementparket 's-Gravenhage
Laan van NOI 127
2593 BM 's-Gravenhage
Postbus 20302
2500 EH 's-Gravenhage
070 - 381 31 31
070 - 381 32 93 (fax)

Arrondissementparket Groningen
Trompsingel 13-15
9724 CZ Groningen
Postbus 781
9700 AT Groningen
050 - 316 61 66
050 - 314 02 29 (fax)

Arrondissementparket Haarlem
Jansstraat 46-46a/50
2011 RZ Haarlem
Postbus 1621
2003 BR Haarlem
023 - 512 61 26
023 - 512 64 91 (fax)

Arrondissementparket 's-Hertogenbosch
Bastion Oranje
Zuidwal 58
5211 JK 's-Hertogenbosch
Postbus 90155
5200 MG 's-Hertogenbosch
073 - 681 69 11
073 - 681 69 55 (fax)

Arrondissementparket Leeuwarden
Zaailand 102
8911 BN Leeuwarden
Postbus 1702
8901 CA Leeuwarden
058 - 234 13 41
058 - 234 16 00 (fax)

Arrondissementparket Maastricht
Sint Annadal 1
6214 PA Maastricht
Postbus 1988
6201 BZ Maastricht
043 - 346 54 65
043 - 343 04 95 (fax)

Arrondissementparket Middelburg
Hofplein 20-22
4331 CK Middelburg
Postbus 5015
4330 KA Middelburg
0118 - 67 70 00
0118 - 67 73 40 (fax)

Arrondissementparket Roermond
Willem II Singel 67
6041 HR Roermond
Postbus 950
6040 AZ Roermond
0475 - 35 22 22
0475 - 35 24 40 (fax)

Arrondissementparket Rotterdam
Schiekade 34
3032 AJ Rotterdam
Postbus 3980
3003 BA Rotterdam
010 - 465 86 55
010 - 465 96 93 (fax)

Arrondissementparket Utrecht
Herculesplein 207
3584 AA Utrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht
030 - 230 39 11
030 - 251 40 11 (fax)

Arrondissementparket Zutphen
Marspoortstraat 9
7200 GJ Zutphen
Postbus 9008
7200 GJ Zutphen
0575 - 59 35 00
0575 - 51 82 49 (fax)

Arrondissementparket Zwolle
Groot Wezenland 29
8011 JW Zwolle
Postbus 10067, 8000 GB Zwolle
038 - 428 94 11
038 - 422 91 36 (fax)

17.12 Medische Tuchtcolleges

Centraal Medisch Tuchtcollege
Postbus 20302
2500 EH Den Haag
070 - 381 37 00
070 - 381 37 00 (fax)

*Medisch Tuchtcollege Groningen (Groningen,
Friesland en Drenthe)*
Oude Ebbingestraat 91
9712 HG Groningen
050 - 314 06 40
050 - 314 46 72 (fax)

*Medisch Tuchtcollege Zwolle (Overijssel,
Flevoland en Gelderland benoorden de Rijn)*
Postbus 10067, 8000 GB Zwolle
038 - 428 94 11

*Medisch Tuchtcollege Amsterdam (Noord-
Holland en Utrecht)*
Postbus 84500
1080 BN Amsterdam
020 - 541 27 76

*Medisch Tuchtcollege Den Haag (Zuid-Holland
en Zeeland)*
Postbus 97831
2509 GE Den Haag
070 - 350 09 73
070 - 328 26 34 (fax)

*Medisch Tuchtcollege Eindhoven (Gelderland
bezuiden Rijn en Lek, Noord-Brabant en
Limburg)*
Postbus 840
5600 AV Eindhoven
040 - 235 95 40 / 41

17.13 Rijksoverheid en Inspecties

ministeries

Ministerie van Justitie
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
070 - 370 79 11
070 - 370 79 00 (fax)
telex: 34554 mvj

Ministerie van Justitie
Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
Postbus 30125
2500 GC Den Haag
070 - 370 37 60 / 61
070 - 370 36 07 (fax)

Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
(VWS)
Sir Winston Churchilllaan 366/370
2285 SJ Rijswijk
Postbus 3007
2280 MJ Rijswijk
070 - 340 79 11
telex: 31680

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid (SZW)
Anna van Hannoverstraat 4
2595 BJ Den Haag
Postbus 90801
2509 LV Den Haag
070 - 333 44 44
070 - 333 40 33 (fax)
telex: 031250

inspecties

jeugdhulpverlening en jeugdbescherming:

*Inspectie voor de Jeugdhulpverlening en
Jeugdbescherming (IJHV/JB)*
Postbus 3228, 2280 GE Rijswijk
070 - 340 74 74
070 - 340 51 36 (fax)

*Inspectie voor de Jeugdhulpverlening en
Jeugdbescherming (IJHV/JB)*
Regiobureau Noord-Ooost
Groningen, Friesland, Drenthe, Overijssel en
Gelderland
Postbus 584
8000 AN Zwolle
038 - 423 37 89
038 - 421 24 42 (fax)

*Inspectie voor de Jeugdhulpverlening en
Jeugdbescherming (IJHV/JB)*
Regiobureau Noord-West
Noord-Holland, agglomeratie Amsterdam,
Utrecht en Flevoland
Koninginneweg 111
2012 GM Haarlem
023 - 516 03 00
023 - 531 81 58 (fax)

*Inspectie voor de Jeugdhulpverlening en
Jeugdbescherming (IJHV/JB)*
Regiobureau West
Zuid-Holland en de grootstedelijke regio's Den
Haag en Rotterdam
Postbus 1830
2280 DV Rijswijk
070 - 340 78 16
070 - 340 61 98 (fax)

*Inspectie voor de Jeugdhulpverlening en
Jeugdbescherming (IJHV/JB)*
Regiobureau Zuid
Limburg, Noord-Brabant en Zeeland
Postbus 1808
5200 BB 's-Hertogenbosch
073 - 612 05 31
073 - 612 33 75 (fax)

gezondheidszorg:

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid*
Postbus 5850
2280 HW Rijswijk
070 - 340 79 11
070 - 340 51 40 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid*
Regio Groningen, Friesland en Drenthe
Postbus 30019
9700 RM Groningen
050 - 520 72 05
050 - 527 17 45 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid*
Regio Gelderland en Overijssel
Postbus 9013
6800 DR Arnhem
026 - 352 82 50
026 - 352 82 46 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid
Regio Utrecht en Flevoland*
Postbus 2680
3500 GR Utrecht
030 - 233 87 87
030 - 232 19 12 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid
Regio Noord-Holland*
Postbus 6160
2001 HD Haarlem
023 - 516 03 30
023 - 532 72 36 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid
Regio Zuid-Holland*
Postbus 5837
2280 HV Rijswijk
070 - 340 58 50
070 - 340 68 76 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid
Regio Noord-Brabant en Zeeland*
Postbus 90137
5200 MA 's-Hertogenbosch
073 - 615 83 48
073 - 615 83 18 (fax)
Balans 11
4331 BL Middelburg
0118 - 62 79 51
0118 - 61 18 75 (fax)

*Inspectie voor de Gezondheidszorg van het
Staatstoezicht op de Volksgezondheid
Regio Limburg*
Postbus 44
6200 AA Maastricht
043 - 321 35 51
043 - 325 05 86 (fax)

arbeid:
Arbeidsinspectie
070 - 333 50 34
070 - 333 66 12 (fax)

Arbeidsinspectie Regio Noord
Postbus 30016
9700 RM Groningen
050 - 522 58 80
050 - 526 72 02 (fax)

Arbeidsinspectie Regio Noordwest
Postbus 58366, 1040 HJ Amsterdam
020 - 581 26 12
020 - 586 47 03 (fax)

Arbeidsinspectie Regio Midden
Postbus 820
3500 AV Utrecht
030 - 230 56 00
030 - 230 56 80 (fax)

Arbeidsinspectie Regio Zuidwest
Postbus 9580, 3007 AN Rotterdam
010 - 479 83 00
010 - 479 70 93 (fax)

Arbeidsinspectie Regio Zuid
Postbus 300
6200 AH Maastricht
043 - 321 92 51
043 - 321 30 52 (fax)

Arbeidsinspectie Regio Oost
Postbus 9018
6800 DX Arnhem
026 - 355 71 11
026 - 442 40 46 (fax)

18

Literatuur

18.1 *Algemene literatuur over seksueel geweld*

landelijk/rijksbeleid

Burik, A.E. van, N.C. Hilhorst, A. van Hoek en P.M. de Savornin Lohman
Evaluatie Beleidsbrief Bestrijding van Kindermishandeling.
Amsterdam, Van Dijk, Van Soomeren en Partners, 1994.

Matti, Z. (red.)
Kijkduin 2.
Stand van zaken en toekomstig beleid seksueel geweld: congresverslag.
Utrecht, Medusa Publikaties, 1993.

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Samen tegen seksueel geweld.
Den Haag, 1990.

Ministerie van Justitie
Justitiële jeugdbescherming: met recht in beweging, een heroriëntatie
1990.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Gezond en Wel, kader van het volksgezondheidsbeleid 1995-1998; nota.
Den Haag, SDU Uitgeverij, 1995.

Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
Werkprogramma WVC-beleid 1991-1995 inzake de bestrijding van seksueel geweld; nota.
Den Haag, SDU Uitgeverij, 1991.

Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur
Tussenrapportage WVC-beleid inzake de bestrijding van seksueel geweld.
Rijswijk, VWS, 1993.

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Ministerie van Justitie Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Ministerie van Binnenlandse Zaken
Preventieve en Curatieve Jeugdzorg, Beleidskader 1997-2000.
Rijswijk, 's-Gravenhage, Zoetermeer, september 1996.

Savornin Lohman, P.M. de, A. van Burik, M. Geldorp en M. van Lonkhuijsen
Evaluatie VWS-beleid Bestrijding seksueel geweld (1991-1995) - 6 deelrapporten.
Amsterdam, Van Dijk, Van Soomeren en Partners, 1996.

Tiems, A.
VWS-beleid bestrijding seksueel geweld (1991-1995).
Samenvatting evaluatie.
Rijswijk, VWS, 1996.

Tiems, A.
Over de integratie van vrouwenhulpverlening: de zes speerpunten van het Werkprogramma Vrouwenhulpverlening.
Rijswijk, Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur, 1993.

Tonkens, E.
Om de kwaliteit van het seksueel-geweldbeleid.
Amsterdam, Stichting Tegen Haar Wil, 1992.

lokaal en regionaal beleid

RIAGG Groningen

Samenhang door samenspel. De gemeente als kader voor beleid ter bestrijding van seksueel geweld.

Groningen, RIAGG, 1994.

Ruiter, A.M. de

Regionaal beleid bestrijding seksueel geweld. Een handleiding voor GGD'en.

Utrecht, Medusa Publikaties (nu: TransAct), 1994.

Schouten, E.

Van losse initiatieven tot samenhang: gemeentelijk beleid en seksueel geweld.

Groningen, Stichting Tegen Haar Wil, 1991.

(seksuele) kindermishandeling

Aarts, J.

Een kijkje achter de coulissen: een studie naar de juridische en psychologische implicaties van het verhoren van jeugdige slachtoffers van seksueel misbruik in een interviewstudio voor kinderen.

Doctoraal scriptie jeugdstrafrecht.

Breda, Riagg Breda, afd. Preventie, 1995.

Baartman, H. en A. van Montfoort (red.)

Kindermishandeling: resultaten van multidisciplinair onderzoek.

Utrecht, Data Medica, 1992.

Bergh, P.M. van den, A.J.M.G. Claessen en M.G. van Drunen

Incestslachtoffers – resultaten van een beleevingsonderzoek.

In: *Modus*, 1995, nummer 3, pp. 11-12.

Draijer, N.

Seksueel misbruik van meisjes door verwanten.

Een landelijk onderzoek naar de omvang, de aard, de gezinsachtergronden, de emotionele betekenis en de psychische en psychosomatische gevolgen.

Den Haag, Ministerie van Sociale zaken en werkgelegenheid, 1988.

Klein, K. de en M. Prinsen Geerligs

Het blijft toch onder ons. Opening van zaken over incest.

Zutphen, Walburg Pers, 1995.

vrouwenmishandeling/geweld in partnerrelaties

Beukenhorst, D.J.

Geweldsdelicten in de Enquête

Rechtsbescherming en Veiligheid

In: *Kwartaalbericht rechtsbescherming en veiligheid*, 1994-1.

Voorburg/Heerlen, CBS, 1994.

Janssen, L. en D. Hulsman

Losse handen: vrouwenmishandeling.

Driebergen, Studiecentrum De Horst, 1992.

Jelsma, F.

Ze is gek dat ze blijft: over geestelijke mishandeling van vrouwen.

Baarn, AMBO, 1990.

Harmsel, S. ter

Een gezamenlijk probleem; Drie preventieprojecten vrouwenmishandeling.

Utrecht, TransAct, 1997.

Harmsel, S. ter

Preventie in breed perspectief. Verslag van het minisymposium in Naarden over geweld tegen vrouwen in relaties.

Utrecht, TransAct, 1996.

Krale, A.

Met vallen en opstaan. Over het wegloopp proces bij mishandelde vrouwen in heteroseksuele partnerrelaties.

Utrecht, Stichting Blijf van m'n Lijf, 1992.

Römkens, R.G.

Onder ons gezegd en gezwezen. Geweld tegen vrouwen in man-vrouw relaties.

Rijswijk, Ministerie van WVC, 1989.

Römkens, R.G.

Gewoon geweld. Omvang, aard, gevolgen en achtergronden van geweld tegen vrouwen in heteroseksuele relaties.

Alblasserdam, Swets & Zeitlinger, 1992.

Wellen, B.

De mythe van de slachtofferrol: een visie op hulp aan vrouwen met seksueel geweldservaringen.
Utrecht, SWP, 1993.

vrouwenhandel

Haveman, R.

Slavernij of reguliere arbeid – Prostitutie en vrouwenhandel in internationaal perspectief.
In: *Nemesis*, 1995, nummer 4, pp. 97-102.

Haveman, R. en M. Wijers

Vrouwenhandel en exploitatie van prostitutie.
In: *Nemesis*, 1995, nummer 6, pp. 30-31.

Helgin, K. en L. Lap (red.)

Violence against women, a violation of women's human rights.

Report of a workshop held during the ECE-NGO Forum, Vienna, October 17-21, 1994.

Dutch Human Rights Platform Beijing '95, 1995.

seksuele intimidatie

Bezemer, W. en C. van Gils

Lastige gevallen. Seksuele intimidatie op het werk.
Amsterdam, Anthos, 1996.

Elst, H.A. van, en J.P.M. Beelen

'Kan ik dan helemaal geen grapje meer maken?!'
Preventiebeleid omtrent seksuele intimidatie en de rol van de OR.
SOMAN, 1993.

Konijn, Y.

Sexuele intimidatie.

In: *Nemesis*, mei/juni 1995, pp. 35-38.

Kuijper, A. en W. Bezemer

Seksuele intimidatie: de feiten, de aanpak, de opvang
In: *Praktijkreeks Arbo & Milieu*, 5/1995, pp. 15-36.

Van, C. van de

Van arbowet tot werkpret.

Stage-onderzoek naar ontwikkelingen in de regelgeving en dienstverlening op het gebied van de bestrijding van seksuele intimidatie anno 1994.
Utrecht, Medusa, 1994.

misbruik door hulpverleners

Bouwman, B., A. Kuin e.a.

Ik vroeg hulp, géén seks. Seksueel misbruik door hulpverleners.
Amsterdam, Tegen Haar Wil, 1991.

Dam, G. van en M. Eitjes

'Een pastor moet je toch kunnen vertrouwen!'
Over seksueel misbruik door pastores.
Zoetermeer, Meinema, 1994.

Graaf, I. de, i.s.m. I. Fontein en T. Kraaijenhof
Onderzoeksverslag van de Werkgroep Klachten van Vrouwen over Hulpverleners.
Utrecht, Centrum voor Vrouwengezondheidszorg Aletta, 1992.

Graaf, I. de

Seksuele contacten in de psycho-therapeutische relatie: onderzoek naar de beleving van vrouwen, die seksueel contact met hun therapeut hebben gehad.
Utrecht, Werkgroep Vrouwenstudies, 1992.

Ministerie van WVC

Sexueel misbruik door hulpverleners.
In: *GHI Bulletin*, 1988.

Schouten, E.G.

Tussen twee vuren: beleid rond seksueel misbruik door hulpverleners in de gezondheidszorg. Een Handleiding.
Leeuwarden, Steunpunt Bestrijding Seksueel Geweld, 1994.

Spoel, G.E. van der (red.)

Bundel preventie van fysiek en seksueel geweld door hulpverleners. Handleiding voor werkgevers en leidinggevenden in de jeugdhulpverlening.
Rijswijk, VOG, 1994.

Straver, B. (red.)

Seksueel misbruik door hulpverleners in de geestelijke en lichamelijke gezondheidszorg: een analyse, aanbevelingen en het verslag van de landelijke werkconferentie 'Seksueel misbruik door hulpverleners'.
Rijswijk, Ministerie van WVC, 1991.

seksueel geweld in de sport

Kirby, S. en L. Greaves
Foul Play: sexual harassment in sport.
Presentation to the Olympic Scientific Congress.
Dallas, Texas, july 1996.

plegers/daders

Beek, D. van en J. Heine
Seksuele delinquentie: theorie, assessment, behandeling: een overzicht van publicaties.
Utrecht, Dr. Henri van der Hoeven Kliniek, 1994.

Beelen, J.
Tussen verleiden en verkrachten.
Amsterdam, An Dekker, 1989.

Bruinsma, F.
De jeugdige zedendelinquent: diagnostiek, rapportage en behandeling.
Utrecht, SWP, 1996.

Bullinga, M.
Niet verdacht. Niet veroordeeld. Wel behandelen?
Utrecht, SOMAN, 1993.

Haveman, R. en Staffeleu
Daders van seksueel geweld: straffen of behandelen.
Houten, Bon Stafleu van Loghem, 1990.

Hooff, M. van en H. Kraan
Waarom zouden ze het doen?
Eindhoven, Hogeschool Eindhoven, 1989.

Koppenol, L. (red.)
4th international conference treatment of sex offenders.
Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, 1995.

Schipper, G.
Daders op het spoor?
Groningen, Stichting Ambulante Preventie Programma's, 1994.

Spanjaard, H. (red.)
Plegers van seksueel geweld: ontwikkelingen in hulpverlening en preventie.
Amsterdam/Rijswijk, Stichting Mannen tegen Seksueel Geweld, 1991.

18.2 Specifieke slachtoffergroepen

jongens/mannen als slachtoffer

Beelen, J.
Mannelijke cliënten met seksueel-misbruikervaringen. Verslag van een studiemiddag voor Riaggs.
SOMAN, 1994.

Beelen, J.
Seksueel misbruik van jongens: onderzoek en hulpverlening.
In: VKMagazine (7) december 1993, pp. 7-9.

Beelen, J. en N. van Oosten
Mannen, verslaving en seksueel misbruik.
Verslag bijeenkomst 23 juni 1995.
NIAD i.s.m. TransAct, 1996.

Broek, J. van den
Er zijn geen namen voor. Jongens als slachtoffer van seksueel misbruik.
Amsterdam, Ambo, 1991

Bruinsma, F.
Incest bij Jongens.
In: *Incesthulpverlening. Diagnostiek, opvang en behandeling van incest*, 1994, pp. 133-138.

Dijkstra, S.
Seksueel misbruik van jongens en mannen.
Utrecht, WOSG, vrouwenstudies, 1994.

Dijkstra, S.
Bij stukjes en beetjes. Mannen die als kind seksueel misbruikt zijn.
Utrecht, TransAct, 1996.

Dijkstra, S.
Onderzoek naar seksueel misbruik van jongens.
In: *Jeugd en Samenleving* 3, maart 1995 pp. 115-127.

Gianotten, W.L.

Jongens en mannen als slachtoffer van incest & ander seksueel misbruik.

In: Baartman, Herman (red.); *Op gebaande paden? Ontwikkelingen in diagnostiek, hulpverlening en preventie met betrekking tot seksueel misbruik van kinderen.*

Utrecht, SWP, 1995, pp. 45-60.

Linden, P. van der

Schaamte, lust, eer en geweten: seksualiteit en seksueel geweld bij Turkse en Marokkaanse jongens en mannen in Nederland.

Amsterdam, Sociologisch Instituut, UvA, 1994.

Oudshoorn, D.N.

Seksueel misbruikte jongens.

In: O. van der Hart (red.); *Trauma, dissociatie en hypnose.*

Amsterdam, Zwets en Zeitlinger, 1991, pp. 293-311.

Outsem, R.E. van

Seksueel misbruik van jongens.

Amsterdam, SUA, 1992.

Tjoelker, G.

Minderjarige jongens in de prostitutie. 'In the shadow boy meets men'.

Utrecht, TransAct, 1996.

Watkins, B. en A. Bentovim

The sexual abuse of male children and adolescents: a review of current research.

In: *Journal of Child Psychology and Psychiatry* 33 (1992), p. 197-248.

zwarte/migranten vrouwen

Aanen, H., J. Aipassa en H. Bakker

De blik naar buiten: signaleren en bespreekbaar maken van seksueel geweld bij allochtone vrouwen en meisjes.

Utrecht, Medusa (nu: TransAct), 1994.

Deug, F.

En dan ben je pas echt ver van huis. Turkse en Marokkaanse vrouwen en meisjes over seksueel geweld en hulpverlening.

Utrecht, Medusa, 1991.

Harmsel, S. ter

Vrouwen over grenzen: hulp na seksueel geweld aan vluchtelingen- en migrantenvrouwen.

Utrecht, Jan van Arkel, 1995.

Huijts, G.

Gezocht: kwaliteit. Een onderzoek naar kwaliteitseisen voor de ambulante reguliere hulpverlening aan witte en zwarte/migranten-vrouwen met fysieke en/of seksuele geweldervaringen.

Den Haag, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 1993.

Lalmahomed, B.

Schade, schande, schuld: hulpverleners over seksueel misbruik en lichamelijk geweld onder Creolen en Hindoestanen.

Utrecht, Uitgeverij Jan van Arkel, 1995.

Lima, J. de

Als de nood hoog is: onderzoek naar hulpverleningsmogelijkheden bij seksueel geweld voor Surinaamse, Antilliaanse, Arubaanse en Molukse vrouwen.

Den Haag, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, 1988.

Marhé, U.

Mishandeling mag nooit: culturele achtergrond mag niet doorslaggevend zijn voor straf.
In: *Opzij*, februari 1993.

Marhé, U.

Bedek je schande. Surinamers en incest.
Amsterdam, Van Gennep, 1996.

Moluks Netwerk Noord Nederland

Project allochtone vrouwen: Hulpverlening aan zwarte, migranten- en vluchtelingenvrouwen met (seksueel) geweldervaringen.

Assen, Moluks Netwerk Noord Nederland, 1995.

Plümpe, A.

Praktijkonderzoek naar methodieken in de hulpverlening aan zwarte en migrantenmeisjes met seksueel geweld ervaringen.

Amsterdam, JAC, 1993.

Saro, Y. en A. Smit

'... hooguit een enkeling ...': verslag van een inventariserend onderzoek naar hulpverleningsmogelijkheden in de drie noordelijke provincies voor zwarte en migrantenvrouwen met seksueel geweldservaringen.

Groningen, Stichting Tegen Haar Wil, 1991.

Schüller, V.

De lange mars door Tegen Haar Wil.

Amsterdam, Stichting Tegen Haar Wil, 1991.

Brabants Ondersteuningsinstituut Zorg (BOZ)

Hulpverlening en allochtone meiden: twee koningskinderen

Een onderzoek naar hulpverlening aan allochtone meisjes en jonge vrouwen.

BOZ, Tilburg, februari 1997.

vluchtelingen/asielzoekers

Admira

Training (vrouwen) hulpverlening na (seksueel) geweld in voormalig Joegoslavië.

Stichting Admira, 1995.

Foeken, I. en G. Kleiverda

Missie naar voormalig Joegoslavië. Inzake inventarisatie van mogelijkheden tot ondersteuning van hulpverlening aan verkracht en getraumatiseerde vrouwen.

Stichting Admira, 1993.

Harmsel, S. ter

Vrouwen over grenzen: hulp na seksueel geweld aan vluchtelingen- en migrantenvrouwen.

Utrecht, Jan van Arkel, 1995.

Moluks Netwerk Noord Nederland

Project allochtone vrouwen: Hulpverlening aan zwarte, migranten- en vluchtelingenvrouwen met (seksueel) geweldservaringen.

Assen, Moluks Netwerk Noord Nederland, 1995.

Spijkerboer, Th.

Sheherazade en haar zusters - Sexueel geweld en vluchtelingenrecht.

In: *Nemesis*, 1994, nummer 4, pp. 95-106.

Tienhoven, A.H. van

Seksueel geweld bij mannelijke vluchtelingen.

In: *Medisch Contact*, 26, 26 juni 1992, p. 802.

gehandicapten

Berlo, W. van

Seksueel misbruik bij mensen met een verstandelijke handicap: een onderzoek naar omvang, kenmerken en preventiemogelijkheden.

NISSO-studies nr. 16; Delft - Uitgeverij

Eburon, 1995.

Cense, M. (red.)

Verwijsgids hulpverlening na seksueel geweld aan mensen met een verstandelijke handicap.

Utrecht, TransAct, 1996.

Gehandicaptenraad

Zwijgen kan, vergeten niet. Misbruik van mensen met een handicap.

Utrecht, Gehandicaptenraad, 1996.

Lammers, M., M. Vrijlandt en L. Sheperd (red.)

Blind voor misbruik? Seksueel misbruik van mensen met een lichamelijke handicap: herkennen, signaleren en bespreekbaar maken.

Utrecht, Medusa (nu: TransAct), 1993.

PCI Utrecht

Taal en woorden schieten tekort.

Utrecht, Provinciaal Coördinatiesteunpunt incesthulpverlening (PCI).

Pijpers, C. en H. Turkenburg

En dan komt langzaam de woede. Vrouwen met een handicap over hun ervaringen met seksueel misbruik.

Utrecht, Van Arkel/WOSG, 1994.

Seinen, W.

Seksueel misbruik bij verstandelijk gehandicapte kinderen.

Utrecht, Stichting Maandblad Kijk, 1994.

Steunpunt Seksueel Geweld

Behandeling gezocht: verwerking van seksueel misbruik bij verstandelijk gehandicapten.

Amsterdam, Steunpunt Seksueel Geweld (GG&GD), 1996.

homoseksuele mensen

Adviesgroep strafrechtelijk relevant anti-homoseksueel geweld

Een rapportage van de adviesgroep strafrechtelijk relevant anti-homoseksueel geweld.

Den Haag, Ministeries van VWS/Justitie, 1993.

Beelen, J.

Hulpverlening aan homoseksuele mannen met seksueel-misbruikervaringen: verslag studiebijeenkomst met Neal King.

Utrecht, SOMAN, 1992.

Meer, Th. van der

Potenrammers. Een rite de passage.

In: *Psychologie en Maatschappij*, 4/96, pp. 363-373.

Oort, D. van

(On)zichtbaar: seksueel geweld tegen lesbische en bisexuele vrouwen en meisjes.

Utrecht, Universiteit van

Utrecht/Interfacultaire Werkgroep

Homostudies, 1993.

verslaafden

Beelen, J. en N. van Oosten

Mannen, verslaving en seksueel misbruik.

Verslag bijeenkomst 23 juni 1995.

Utrecht, NIAD i.s.m. TransAct, 1996.

Brug, T.T., A. van Bruggen en M. Croes
Delen we de zorg? Verslag van het project Transit: hoe kan de hulpverlening aan verslaafde vrouwen met seksueel geweldservaringen worden verbeterd?

Rotterdam.

partners

Beelen, J.

Redders in nood: dilemma's van partners van vrouwen met seksueel-geweldservaringen.

Baarn, Ambo, 1991.

18.3 Signalering en eerste opvang

eerste opvang

Goderie, M.J.H. en L. van Gurp

De eerste opvang van slachtoffers van seksueel geweld.

Utrecht, Verwey-Jonker Instituut/TransAct, 1996.

Kersten-van Beek, A. en I. Vink

Huisarts en seksueel geweld: cijfers en feiten over seksueel geweld in de huisartsenpraktijk.

Utrecht, Wetenschappelijke Uitgeverij, 1996.

Plooy, E.

Intake en indicatiestelling bij seksueel geweld problematiek.

Utrecht, Rutgers Stichting, 1990.

slachtofferhulp

(raadpleeg ook: paragraaf 18.4)

Gurp, L. van

Slachtoffers van seksueel geweld: een aparte categorie voor buro's slachtofferhulp? Advies over de rol van de buro's slachtofferhulp in de eerste opvang van slachtoffers van seksueel geweld.

Utrecht, TransAct, 1995.

Verheggen, P.P. en H.J.F. Keip

Buro's Slachtofferhulp: een kwantitatief tevredenheidsonderzoek onder ex-cliënten in opdracht van de vereniging Landelijke Organisatie Slachtofferhulp.

Amsterdam, Motivaction, 1995.

telefonische opvang

Beelen J. en H. van den Broek

'Daar heb je d'r weer één.' Informatie en werkvormen voor training van KJT-medewerk(st)ers: anders omgaan met (twijfel)gesprekken met jongens over seksualiteit en seksueel misbruik.

Utrecht, SOMAN, 1993.

Eeland, K.

De draad opgepakt: telefonische opvang na seksueel geweld.

Amsterdam, Stichting Tegen Haar Wil, 1991.

Peeters, F.

Altijd gehoor. Handleiding telefonisch hulpverleners en informatie verstrekken.

Utrecht, 1995.

Rietdijk, M.

Zwijgen is zilver, spreken is goud: het telefonisch meldpunt seksueel geweld Zuid-Kennemerland van experiment tot regulier hulpverleningsaanbod.

Utrecht, Landelijk Centrum GVO, 1995.

Schrameijer, F.

Snel verbonden. een schets van telefonische hulp in Nederland

Utrecht, NFGV, 1995.

Telefonische Opvang Seksueel Geweld (TOSG)

Van 'Telefonische opvang seksueel geweld' naar 'De eerste lijn' (activiteitenverslag 1992 - 1995).

Amsterdam, De eerste lijn, 1995.

TransAct i.s.m. Korrelatie

Verslag van het mini-symposium Seksueel geweld en telefonische hulpverlening.

Utrecht, TransAct, 1995.

signalering en melding van seksuele kindermishandeling

Burik, A. van en M. Geldorp

Het melden van vermoedens van kindermishandeling. Ervaringen en wensen van potentiële melders.

Amsterdam, Van Dijk, Van Soomeren en Partners, 1996.

Commissie Seksueel Misbruik van Jeugdigen (CSMJ)

Handelen bij vermoedens van seksueel misbruik van kinderen en jeugdigen - Richtlijnen voor beroepsbeoefenaren.

Van Gorcum/Dekker & Van de Vegt, Assen, 1994.

medisch onderzoek

Steunpunt bestrijding seksueel geweld
Medisch onderzoek na aanranding en verkrachting.

Leeuwarden, Steunpunt bestrijding seksueel geweld, 1994.

18.4 (Vervolg)hulpverlening

algemeen

Baartman, H., A. Burgess en C. Rumke

Incest en hulpverlening: preventie en voorlichting, kinderscherming, politie, justitie, diagnostiek en hulpverlening, wetenschappelijk onderzoek.

Amsterdam/Leuven, ACCO, 1990.

Bruinsma, F.

Incesthulpverlening. Diagnostiek, opvang en behandeling van incest.

Utrecht, SWP, 1994.

Boland, G.

Moet ik er dan direct naar vragen? Hulpverleners over seksueel geweld.

Utrecht, Stichting Tegen Seksueel Geweld, 1988.

Boland G., G. Aarnink e.a.

Seksueel geweld aan de orde.

Werkboek voor het begeleiden van een basis-cursus voor hulpverleners.

Medusa, 1991.

Cense, M. (eindred.)

Aan den lijve; Hulpverlening na seksueel geweld.

Utrecht, TransAct, 1996.

Dijk-Frouws, M. van

Eerstelijns hulpverlening in de Eper zaak: het verslag van een maatschappelijk werker.

In: MGv, 7/8-1996, p. 761-776.

Goes, A en E. Gommers

Richtlijnen beleidsontwikkeling - Hulp aan mishandelde vrouwen

Utrecht, TransAct i.s.m. VOG, sectie AMW
Utrecht, 1997.

Gurp, L. van
Landelijk overzicht van het huidige aanbod van hulpverlening na en preventie van seksueel geweld.
Medusa, 1994.

Huijbregts, V.
Steu bij aangifte hoort bij de hulpverlening.
In: *De Gazet (RIAGG-blad)*, 3/1994, pp. 16-17.

de (vrouwen)opvang

Federatie Opvang
Opgevangen. De maatschappelijke opvang 1994-1995.
Utrecht, Federatie Opvang, 1996.

TransAct
Voorlichting over partnergeweld tegen vrouwen in kaart. Overzicht voorlichtingsaanbod vanuit vrouwenopvangvoorzieningen.
Utrecht, TransAct, 1995.

vrouwenhulpverlening

Gelauff, C. e.a.
Vrouwenhulpverlening na seksueel geweld.
Utrecht, TransAct, 1995, 3e druk.

Nicolaï, D.N.
Vrouwenhulpverlening & psychiatrie.
Amsterdam, SUA, 1992.

mannenhulpverlening

Beelen, J.
Met andere woorden. Bespreekbaar maken van seksueel-misbruikervaringen van mannelijke cliënten. Handleiding voor intake en eerste gesprekken.
Utrecht, TransAct, 1996.

Beelen, J.
Lessen over seksueel misbruik van jongens.
Utrecht, SOMAN, 1993 (met een bijdrage van J. van de Broek).

Beelen, J.
Hulpverlening aan homoseksuelen met seksueel-misbruikervaringen.
Utrecht, SOMAN, 1992.

Jong, W. de.
Praktijkervaringen met de behandeling van seksueel misbruikte mannen.
In: Beusekamp P., T. van den Boogaard e.a.; *Genderspecifieke hulpverlening binnen de RIAGG; RIAGG Rijnmond Noord West, afdeling Vrouwenhulpverlening, Vlaardingen*, 1994, pp. 101-119.

Wiel, J. van de
Geketend getekend: hulpverleningsaanbod voor mannen met seksueel geweldervaringen.
Heerenveen, Hogeschool de Horst, 1994.

autonome hulpverlening

Berg J. van
Nog steeds het kind van de rekening? Mogelijkheden en onmogelijkheden in de integratie van autonome hulpverlening aan seksueel misbruikte vrouwen.
Amsterdam, Vrij Universiteit, 1991.

Franssen, M. en G. Aarnink
Van lotgenotes tot bondgenotes: een vervolgroep voor vrouwen met seksueel geweldservaringen.
Groningen: Stichting Tegen Haar Wil
Groningen, 1991.

Goes, A.
De kwaliteit van ervaringsdeskundige hulpverlening aan slachtoffers van seksuele kindermishandeling door de VSK.
Utrecht, TransAct, 1996.

Overtoom, J.
Samen in het groepswerk? Het hulpaanbod van ervaringsdeskundigen in het groepswerk aan seksueel misbruikte vrouwen, en de meningen van reguliere hulpverlening over deze hulp van ervaringsdeskundigen en onderlinge samenwerking.
Zoetermeer, J. Overtoom, 1995.

traumabehandeling

Bakker, H.

Traumaverwerking als gezin of als individu?

In: M. Cense, H. Bakker en A.M. de Ruiter (red.). *Aan den lijve: hulpverlening na seksueel geweld*.

Utrecht, TransAct, 1996.

Borgesius, E.

Over leven met seksueel misbruik: de behandeling van seksueel getraumatiseerde vrouwen in de psychiatrie.

Delft, Eburon, 1992.

Charlotte H. en M. Groen

Cirkel van Geweld. Traumabehandeling en psychiatrie.
Stichting de Maan, 1992.

Draijer, P.J.

Herinneringen aan traumatische ervaringen in de kindertijd.

In: *MGV (Maandblad voor de Geestelijke Volksgezondheid)*, 1996, nummer 7/8, pp. 707-727.

Hart, O. van der (red.)

Trauma, dissociatie en hypnose.

Amsterdam, Zwets en Zeitlinger, 1991.

Hart, O., van der en E.R.S. Nijenhuis

Dissociatieve amnesie voor traumatische ervaringen.

In: *MGV*, 1996, nummer 7/8, pp. 728-747.

Herman, J.L.

Trauma en herstel.

Amsterdam, Wereldbibliotheek, 1993.

Schoenmaker, B.

Niet gehoord en niet gezien: verwerking van seksuele trauma's bij vrouwen en mannen.

Amsterdam, Swets & Zeitlinger, 1991.

Werkgroep MPS

Meervoudige Persoonlijkheids Stoornis.

Eindrapport van de Werkgroep MPS, ingesteld augustus 1994 door de Hoofdinspecteur van de toenmalige GIGV.

Rijswijk, 1995.

psychiatrische hulp

Basisberaad GGZ

Hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld binnen de psychiatrische populatie.

Rotterdam, Basisberaad GGZ, 1991.

Nicolai, N.

Seksueel misbruik en psychiatrische stoornissen.

Een oriënterend onderzoek op een gesloten afdeling van een psychiatrisch ziekenhuis.

In: *MGV*, 9, 1990, pp. 908-923.

Psychiatrisch Centrum Joris

Verslag studiedag: vrouwenhulpverlening aan vrouwen met trauma's ten gevolge van seksuele kindermishandeling.

Delft, Psychiatrisch Centrum Joris, 1991.

Samenwerkingsverband Seksueel Geweld

Psychiatrie en seksueel geweld.

Den Haag, SSG, 1992.

hulpverlening bij seksuele kindermishandeling

Baartman, H.

Op gebaande paden? Ontwikkelingen in diagnostiek, hulpverlening en preventie met betrekking tot seksueel misbruik van kinderen.
Utrecht, SWP, 1995.

Brüggemann-Kluvers, M., R. Melles, A. van Montfoort

Hulpverlening en casemanagement: naar een samenhangende aanpak van seksueel misbruik van kinderen door verwanten.

Amsterdam, VU Uitgeverij, 1996.

Egmond, M. van, M. Hoek en R. van Meer
De plaats van seksuele kindermishandeling in de psychiatrie. Een onderzoek onder hulpverleners in een APZ.

In: *Maandblad Geestelijke Volksgezondheid*, (47) 12, december 1992, pp. 1344-1345.

Jansen, K.

Hulpverlening aan seksueel misbruikte jeugdigen en gezin.

Delft, Riagg Delft/Westland, 1996.

Lamers-Winkelmann, F.
Seksueel misbruik van jonge kinderen. Een onderzoek naar signalen en signaleren, en naar ondervragen en vertellen inzake seksueel misbruik.
Amsterdam, VU-uitgeverij, 1995.

hulp aan partners

Beelen, J.
Partners: onbeholpen of ongehouden; hulpverlening aan partners van slachtoffers van seksueel geweld.
Utrecht, SOMAN, 1994.

daderhulpverlening

Beelen, J.
De dader geholpen. Verslag van een landelijk symposium over hulpverlening aan daders van seksueel geweld.
Utrecht, SOMAN, 1994.

Bullinga, M. en J. Beelen
Niet verdacht. Niet veroordeeld. Wel behandelen? Mogelijkheden voor 'vrijwillige' hulpverlening aan plegers van seksueel geweld.
Utrecht, SOMAN, 1993.

Haveman, R. en J. Staffeleu
Daders van seksueel geweld: straffen of behandelen? een onderzoek naar de meningen over en ervaringen met ambulante therapeutische behandeling in een justitieel kader van daders van seksueel geweld.
Houten/Antwerpen, Bohn Stafleu Van Loghum, 1990.

samenwerking

Bouw, M., L. Jacobs en M. Wegelin
Samen tegen seksueel geweld. Onderzoek naar de effecten van samenwerkingsverbanden van verschillende beroepsgroepen inzake de hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld.
Amsterdam, Universiteit van Amsterdam, 1990.

Bruggen, A. van en T.T. Brug
Vormen van samen werken: samenwerking tussen de verslavingszorg en de geestelijke gezondheidszorg ten behoeve van verslaafde vrouwen met seksueel geweldservaringen.
Rotterdam, Transit, 1994.

Meinen, A.
Handleiding beter werken door samenwerken in de hulpverlening bij seksueel geweld.
Stichting tegen Seksueel Geweld, 1989.

Meinen, A. en L. van Gurp
Meer samenwerken, betere hulp? Samenwerkingsverbanden tegen seksueel geweld.
Utrecht, Medusa, 1991.

Zeldenrust, W.
Het spoor bijster?, een verkennend onderzoek naar het functioneren van samenwerking bij 22 meldingen van seksuele kindermishandeling 1993.
Tilburg, Provinciaal Incest Team Noord-Brabant.

hulp en recht

Clara Wichmann Instituut (CWI)
Werkmap 'Hulp en Recht - Expertmeeting 11 oktober 1994'.
Amsterdam/Utrecht, CWI/Medusa, 1994.

Dijk-Frouws, M.S. van
Eerstelijns hulpverlening in de Eper zaak. Het verslag van een maatschappelijk werker.
In: MGV, 1996, nummer 7/8, pp. 761-776.

Huijbregts, V.
Steun bij aangifte hoort bij hulpverlening.
In: De Gazet, 1994, nummer 3, pp. 16-17.

Leegemaate, J.
Verantwoordingsplicht en aansprakelijkheid in de gezondheidszorg.
Zwolle, Tjeenk Willink, 1996.

18.5 Slachtofferzorg en -hulp

Claessens, S.
Slachtoffers van seksueel geweld.
Amsterdam, Scriptie CWI, 1995.

Geveke, H. en M. Verberk
De organisatie van slachtofferzorg - Resultaten van een onderzoek naar de uitvoering en werking van de wet en richtlijn Terwee.
Den Haag, Ministerie van Justitie, Dienst PJR, 1996.

Goderie, M.J.H. en L. van Gurp
De eerste opvang van slachtoffers van seksueel geweld.
Utrecht, Verwey-Jonker Instituut/TransAct, 1996.

Gurp, L. van
Hoe om te gaan met -een vermoeden van- seksueel geweld? Aandachtspunten voor een aanmeldingsgesprek: handleiding.
Utrecht, TransAct, 1996.

Hilkens, H.G.M. en J.A. Huijsintveld
Memo Slachtofferhulp 1996/1997.
Deventer, Kluwer, 1996.

Oosterzee, D. van, en P. de Beer
Handboek Slachtofferzorg, deel 1/2.
Den Haag, 1992/1993.

Soetenhorst-de Savornin Lohman, J. (red.)
Slachtoffers van misdrijven - Ontwikkelingen in hulpverlening, recht en beleid.
Arnhem, Gouda Quint BV, 1989.

18.6 Wetten, regels en richtlijnen

de (nieuwe) zedenwetgeving

Goderie, M.J.H.
De zedelijkheidswetgeving - onderzoek naar effecten.
In: *Modus*, 1995, nummer 5, pp. 11-14.

Landen, D. van der
Aanranding en verkrachting.
In: *Delikt en Delinkwent*, 1994, nummer 6, pp. 553-567.

Nieborg, S.M.A. (red.)
Evaluatie nieuwe zedelijkheidswetgeving - verslag studiebijeenkomst.
Utrecht, juni 1995.

Neut, J.L. van der en W. Wedzinga
Seksueel binnendringen.
In: *Nederlands Juristenblad*, 1994, nummer 5, pp. 149-153.

Neut, J.L. van der en W. Wedzinga
Het eeuwige getob - over de verhouding tussen verkrachting en aanranding.
In: *Nemesis*, 1995, nummer 5, pp. 122-125.

Savornin Lohman, J.J. de, W.M.E.H. Beyers, C.P. van Gelder, M.J.H. Goderie, S.M. Nieborg en R.A.L. Rijkschroeff
Betere en adequate bescherming door de nieuwe zedelijkheidswetgeving? Evaluatie-onderzoek naar de effecten en de doelbereiking van de nieuwe zedelijkheidswetgeving.
Utrecht, Verwey-Jonker Instituut, december 1994.

Schimmel-Bonder, W.G.
Zedelijkheidswetgeving.
In: *Ars Aequi*, 1992, nummer 3, pp. 156-163.

Verrijn Stuart, H.
De jacht op het onzegbare - verkrachting, aanranding en seksueel binnendringen.
In: *Nemesis*, 1993, nummer 5, pp. 141-148.

Verrijn Stuart, H.
Tijgers op de weg - Evaluatie zedelijkheids-wetgeving is slordige inventarisatie.
In: *Nemesis*, 1995, nummer 2, pp. 33-35.

verjaring van zedendelicten

Alwin, L.
Wetswijziging - Verjaringstermijnen zedendelicten verruimd.
In: *Algemeen Politieblad*, 1994, nummer 16, pp. 12-14.

Boelrijk, M.
Verjaring seksuele delicten gepleegd door minderjarigen.
In: *Nederlands Juristenblad*, 1996, nummer 34, pp. 1412-1413.

Ketelaars, G.
Verjaring van incest: verjarings- en klachttermijnen bij seksuele delicten met minderjarigen.
In: *Nemesis*, 1994, nummer 6, pp. 186-191.

Politie Friesland
De tijd stond even stil (reader over de op 1 september 1994 verruimde verjarings- en klachttermijnen van zedendelicten jegens minderjarigen).
Leeuwarden, september, 1994.

wetten en richtlijnen rond slachtofferzorg/de positie van slachtoffers

Bloem, J. en P. Stoppelenburg
Handleiding ten behoeve van de arrondissementen voor de landelijke invoering van de wet en richtlijn Terwee.
Tilburg, IVA, 1994.

Claessens, S.
Slachtoffers van seksueel geweld.
Amsterdam, Scriptie CWI, 1995.

College van procureurs-generaal
Richtlijn slachtofferzorg bij het landelijk in werking treden van de Wet Terwee.
In: *Staatscourant*, 1995, nummer 65.

Hommel, J.
Wet Terwee landelijk ingevoerd.
In: *Nemesis*, 1995, nummer 4, pp. 23-26.

Lünnemann, K.D.
Vrouwen mishandeling, strafrechtelijk afgedaan?
Strafrechtelijke regulering van mannelijk geweld tegen vrouwen in de privésfeer.
Deventer, Gouda Quint, 1996. ISBN 90 38 704 771.

Ministeries van Justitie en Binnenlandse Zaken
Circulaire 'Conclusies en aanbevelingen voor de bejegening van slachtoffers van seksuele misdrijven'.
In: *Staatscourant*, 1986, nummer 33.

18.7 Politie en seksueel geweld

jeugd- en zedenpolitie

Hageman, H.
De huidige organisatie van de jeugd- en zedenpolitie in Nederland.
Amsterdam, Vrije Universiteit, 1995.

Politie Utrecht
Jeugd en zeden een regiozorg - een regionaal verbetertraject.
Utrecht, september 1995.

Jeugd- en zedenpolitie Hollands-Midden
Verslag van de conferentie: seksueel geweld; samenwerking hulpverlening, politie en justitie.
Utrecht, TransAct, 1995.

de aangifte

Coenen, W.A.M.
De aangifte - de rol van de jeugd- en zedenpolitie.
In: *Modus*, 1995, nummer 5, pp. 15-17.

Winter, S. de, en P. Mutsaers
Vooraf-informatie en oordeelsvorming - wat is bij zedenverhoren de invloed van vooraf-informatie op de beoordeling van een vrouw die aangifte van verkrachting doet?
Amsterdam, Scriptie VU, 1990.

Winkel, F.W. en A. Vrij
Rape reporting to the police: exploring the social-psychological impact of a persuasive campaign on cognitions, attitudes, normative expectations and intentions.
In: *International Review of Victimology* 1993, vol. 2, number 4, p. 277-295.

forensisch onderzoek

Bakker-Teunissen, O.J.G.B. de
GGD en zedenzaken - de rol van de forensisch geneeskundige.
In: *Modus*, 1995, nummer 5, pp. 18-20.

politie en zedendelicten

Bergh, P.M. van den, A.I.M.G. Claessen en M.G. van Drunen
Belevingsonderzoek incestslachtoffers. Een onderzoek naar het handelen van de politie bij aangifte van incest.
Leiden, Rijksuniversiteit Leiden, Vakgroep Orthopedagogiek, 1994.

Claessen, A.I.M.G. en M.G. van Drunen
Politie en incest. (afstudeeronderzoek, drie delen).
Leiden, Rijksuniversiteit Leiden, 1993.

politie en vrouwenmishandeling

Ent, D.W. van der en Th.D. Evers
*Vrouwenmishandeling: een zorg voor de politie!
Op weg naar kwaliteitsverbetering van
praktische politiezorg bij vrouwenmishandeling.*
Utrecht, Project vrouwenmishandeling Politie
Regio Utrecht, 1996.

Geurts, E.
*Precies hetzelfde, maar dan anders. Politie en
vrouwenmishandeling in Turkse, Marokkaanse
en Surinaamse relaties (afstudeeronderzoek).*
Utrecht, Universiteit van Utrecht -
Vrouwenstudies Sociale Wetenschappen,
1994-1995.

Montfors, M.
*Politie en vrouwenmishandeling. Een onderzoek
naar aangiften en processen-verbaal met
betrekking tot vrouwenmishandeling bij de vier
stadsdistricten van de Politie Regio Utrecht.
(afstudeeronderzoek).*
Utrecht, Universiteit van Utrecht -
Vrouwenstudies Sociale Wetenschappen,
1994.

Zoomers, O.
*Vrouwenmishandeling; politiewerk. Een
onderzoek naar het politie-optreden bij vrouwen-
mishandeling en "relatieproblemen".*
Arnhem, Gouda Quint BV, 1990.

politie en seksuele kindermishandeling

Frenken, J.
Het horen van kinderen in zedenzaken: een
twintigtal suggesties.
In: *Algemeen Politieblad*, 18/1994, pp. 20-21.

18.8 Justitie en seksueel geweld

Brughuis, A.
Het OM en zedenzaken - de rol van het
openbaar ministerie.
In: *Modus*, 1995, nummer 5, p. 33 - 34.

Lunneman, K.
Geweld tegen vrouwen als strafbaar feit.
Leiden, Onderzoekscentrum Recht & Beleid, 1992.

Montfoort, A. van
*Kindermishandeling en justitie. Een empirisch
onderzoek naar de afhandeling door de raad van
de kinderbescherming, de politie en het openbaar
ministerie van meldingen van kindermishan-
deling en seksueel misbruik.*
Amsterdam, VU-uitgeverij, 1993.

Savornin Lohman, J.J. de, W.M.E.H. Beyers,
C.P. van Gelder, M.J.H. Goderie, S.M. Nieborg
en R.A.L. Rijkschroeff
*Betere en adequate bescherming door de nieuwe
zedelijkheidswetgeving? Evaluatie-onderzoek
naar de effecten en de doelbereiking van de
nieuwe zedelijkheidswetgeving.*
Utrecht, Verwey-Jonker Instituut, december 1994.

Warnink, M.
*Schadevergoeding bij seksueel misbruik, een
jurisprudentie-onderzoek naar de civielrechtelijke
schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel
misbruik.*
Nijmegen, Ars Aequi Libri, 1995.

ANWB
Smartegeldnummer.
Den Haag, ANWB, 1997.

Syllabus Schadefonds Geweldsmisdrijven.
Den Haag, Schadefonds, 1995.

19

Overige materialen en middelen

19.1 Brochures

hulpverlening aan volwassen slachtoffers

Hulp na seksueel geweld. Informatie voor volwassenen.
Den Haag, Ministerie van Justitie, 1997.
Brochure bestemd voor volwassen slachtoffers van seksueel geweld. De brochure is verkrijgbaar bij het Ministerie van Justitie, telefoon 070 - 370 68 55.

Bettonvil, N.
Parallelen.

Handleiding over het werken in scenario- en hulpverleningsteam.
Tilburg, Provinciaal Incestteam Noord-Brabant, 1995.

geweld binnen relaties/vrouwen-mishandeling

Geweld binnen relaties. Herken de Signalen. Informatie voor huisartsen.
Tekst: Holthuis, J.C.M. en S. ter Harmsel
Utrecht, TransAct, 1996.

Geweld binnen relaties. Herken de Signalen. Informatie voor signaleerders.
Tekst: Holthuis, J.C.M. en S. ter Harmsel
Utrecht, TransAct, 1996.

Geweld binnen relaties. Herken de Signalen. Informatie voor politiemensen.
Tekst: Holthuis, J.C.M. en S. ter Harmsel
Utrecht, TransAct, 1996.

Geweld binnen relatie: ongehoord dichtbij. Informatiefolder voor cliënten.
Tekst: Holthuis, J.C.M. en S. ter Harmsel
Utrecht, TransAct, 1996.

seksuele intimidatie

De ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en Justitie hebben drie brochures samengesteld over seksuele intimidatie op de werkplek. Deze brochures zijn gratis verkrijgbaar bij SZW, Postbus 90801, 2509 LV Den Haag
telefoon 070 - 333 44 55

Titels:

- *Seksuele intimidatie: doe er wat tegen!*
Brochure bestemd voor werknemers.
- *Seksuele intimidatie – dit is geen werk.*
Bestemd voor werkgevers.
- *Zo voelen vrouwen zich als ze op het werk worden lastig gevallen.*
Bestemd voor (potentiële) plegers.

seksueel misbruik door hulpverleners

Seksueel geweld. Informatiemap ten behoeve van patiënten/bewonersraden in psychiatrische ziekenhuizen en bewonersraden/commissies in beschermende woonvormen.
Op te vragen bij: Stichting Landelijke Patiënten- en Bewonersraden in de geestelijke gezondheidszorg (LPR-bureau), Churchilllaan 11, Postbus 3305, 3502 GH Utrecht, 030 - 293 32 33.

seksuele kindermishandeling

Als je te maken krijgt met seksuele kindermishandeling ...
Informatiefolder over incest en de VSK.
Utrecht, TransAct, 1996 (gratis).

Je leven weer in eigen hand.

Informatiebrochure over het verwerken van seksuele kindermishandeling.

Tekst: Huijbregts, V.

VSK, 1996.

Hulpverlening na (seksuele) kindermishandeling gestroomlijnd

Informatiefolder voor medici.

Provinciaal Incest Team Noord-Brabant, Tilburg.

Hulpverlening na (seksuele) kindermishandeling gestroomlijnd

Informatiefolder voor politie/justitie.

Provinciaal Incest Team Noord-Brabant, Tilburg.

Hulpverlening na (seksuele) kindermishandeling gestroomlijnd

Informatiefolder voor hulpverleners.

Provinciaal Incest Team Noord-Brabant, Tilburg.

kosten rechtsbijstand

Kosten van rechtsbijstand, griffierecht, kosten voor getuigen en deskundigen.

Brochure van het Ministerie van Justitie.

Gratis te bestellen via telefoonnummer 070 - 370 68 55.

juridische procedures

Informatie over de rechtsgang na seksueel geweld.

Gemeenten Zeeuws Vlaanderen en Vlissingen.

Brochure, 1995.

Sexueel misbruik door hulpverleners: juridische procedures.

Vrouwenrechtswinkel Utrecht.

Brochure, februari 1989.

Seksueel geweld en recht.

Vrouwenrechtswinkel Rotterdam.

Brochure, Rotterdam, december 1993.

Informatie over de rechtsgang na seksueel misbruik.

Politie Limburg.

Brochure, Limburg, 1994.

Hoe verder: informatie van politie en justitie voor slachtoffers van seksueel geweld.

Leeuwarden, Politie Friesland, Regionaal

Bureau Jeugd en Zedenzaken, 1995.

Informatie over de rechtsgang na seksueel geweld.

Middelburg, Rijkspolitie Zeeland, 1992.

Seksueel geweld en recht.

Rotterdam, Vrouwenrechtswinkel Rotterdam, 1993.

Lastig gevallen, aangerand, verkracht: informatie over de rechtsgang na seksueel geweld.
Groningen, Stichting Tegen Haar Wil, 1990.

Seksuele integriteit en rechtsbescherming.
Delft, Eburon, 1995.

vluchtelingen/asielzoekers

Bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) van het Ministerie van Justitie (telefoon 070 - 370 37 60) kunnen diverse brochures over de gang van zaken rond asiel-aanvragen worden aangevraagd. De titels van deze brochures zijn:

- *De toelating van vluchtelingen in Nederland.*
- *U vraagt asiel in een aanmeldcentrum.*
- *De asielprocedure in een opvang- en onderzoekscentrum.*

gehandicapten

Waal, M. de

Zwijgen kan, vergeten niet: als seksueel misbruik jou overkomt.

Utrecht, Gehandicaptenraad, 1996.

19.2 *Protocolen/handelingsrichtlijnen/handleidingen*

jongens/mannen als slachtoffer

Met andere woorden. Bespreekbaar maken van seksueel-misbruikervaring van mannelijke cliënten. Handleiding voor intake en eerste gesprekken.
Utrecht, TransAct, 1996.

seksueel misbruik door hulpverleners

Model-protocol

Model-protocol, seksueel misbruik cliënt-hulpverlener (MKD/MKT).
Utrecht, NVGGZ, 1996.

Protocol

Protocol seksueel grensoverschrijdend gedrag door hulpverleners.
Voorburg, Riagg Haagrand, 1995.

Protocol

Protocol seksueel misbruik RIAGG Amstelland en de Meerlanden.
Amstelland en de Meerlanden, 1993.

Spoel, G.E. van der (red.)

Bundel preventie van fysiek en seksueel geweld door hulpverleners.
Handleiding voor werkgevers en leidinggevenden in de jeugdhulpverlening.
Rijswijk, VOG, 1994.

Schouten, E.G.

Tussen twee vuren: beleid rond seksueel misbruik door hulpverleners in de gezondheidszorg. Een Handleiding.
Leeuwarden, Steunpunt Bestrijding Seksueel Geweld, 1994.

begeleiding slachtoffers bij een strafzaak

Handleingsprotocol

Handleingsprotocol opvang en begeleiding slachtoffers seksueel geweld voor, tijdens en na de strafzaak.
Utrecht, buro Slachtofferhulp, 1992.

ondersteunende verklaring voor hulpverleners

Protocol ondersteunende verklaringen t.b.v. slachtoffers van (seksueel) geweld: richtlijnen voor hulpverleners, werkzaam bij de RIAGG Zuid-Kennemerland bij het afgeven van een ondersteunende verklaring t.b.v. politie en/of justitie op verzoek van een cliënt.
Haarlem, RIAGG Zuid-Kennemerland, 1993.
Protocol waarin de procedure rond het afgeven van een ondersteunende verklaring wordt geschetst. Er is een standaard afhandelingsformulier toegevoegd. Het protocol is zeker ook bruikbaar voor andere hulpverleningsinstellingen.

seksuele kindermishandeling

Handelen bij een vermoedens van seksueel misbruik van kinderen en jeugdigen: richtlijnen voor beroepsbeoefenaren.

Commissie Seksueel Misbruik van Jeugdigen (CSMJ)
Assen, Van Gorcum/Dekker & van de Vegt, 1994.
Een boek waarin tal van richtlijnen en aanbevelingen staan, bestemd voor een brede doelgroep van hulpverleners. Aan de orde komen maatschappelijke, psychologische, medische, sociale en juridische aspecten.

De drempel over

Een handleiding voor leerkrachten inzake seksuele kindermishandeling binnen het gezin. Leeftijd: 10-16 jaar.
Redactie: Marie José Nottet e.a.
VSK, afd. Noord-Brabant, 1987.

Frenken, J.

Het horen van kinderen in zedenzaken: een twintigtal suggesties.
In: *Algemeen Politieblad*, 18/1994, pp. 20-21.
Geen echte handleiding, maar wel handig voor de praktijk.

verstandelijk gehandicapten

Haar, J.A.A. ter (red.)

Actieplan: preventie seksueel misbruik mensen met een verstandelijke handicap.
Utrecht, Federatie van Ouderverenigingen, 1995.

Kooten Niekerk, J. van
Ongehoord. Naar een protocol: seksualiteit en seksueel misbruik van verstandelijk gehandicapten.
Utrecht, Provinciaal Coördinatiesteunpunt Incesthulpverlening (PCI).
Geen echt protocol, maar er worden wel aanzetten daartoe gegeven.

lichamelijk gehandicapten

Meihuizen-de Regt, G., M. Reinders, E. Visser, M. de Waal (red.)
Grenzen verleggen. Omgaan met seksualiteit en seksueel misbruik in instellingen voor mensen met een lichamelijke handicap.
Utrecht, Medusa (nu: TransAct), 1993.
Dit is evenmin een echt protocol, het boek geeft wel aanzetten voor beleids- en protocolontwikkeling.

STOIG
Beleidsmodel ongewenste intimiteiten door clinten.
STOIG, 1993.

wet & richtlijn Terwee

Bloem, J. en P. Stoppelenburg
Handleiding ten behoeve van de arrondissements voor de landelijke invoering van de wet en richtlijn Terwee.
Tilburg, IVA, 1994.

19-3 Audiovisuele middelen

Beer, M. de (samenstelling)
Videocatalogus Preventie en bestrijding van seksueel geweld.
Medusa Publikaties, 1992.

Genoeg-Doening; de gang door het (straf)recht na seksueel geweld.
Productie: Stichting Sequens, Tilburg
Distributie: Provinciaal Incest Team Noord Brabant (telefoon: 013 - 535 26 25).
Video voor slachtoffers van seksueel geweld. In de documentaire wordt Rietje van de Berg gevolgd in haar gang door het rechtssysteem nadat zij besloten heeft om aangifte te doen van seksueel geweld door haar vader. Nadere informatie over de verschillende aspecten van deze procedure wordt gegeven door deskundigen uit de hulpverlening, de politie, het openbaar ministerie en de advocatuur.

Recht-Vaardig; de gang door het (straf)recht na seksueel geweld.
Productie: Stichting Sequens, Tilburg
Distributie: Provinciaal Incest Team Noord Brabant (telefoon: 013 - 535 26 25)
Video voor hulpverleners van slachtoffers van seksueel geweld. In de documentaire wordt Rietje van de Berg gevolgd in haar gang door het rechtssysteem nadat zij besloten heeft om aangifte te doen van seksueel geweld door haar vader. Deskundigen uit de hulpverlening, de politie, het openbaar ministerie en de advocatuur lichten de verschillende aspecten binnen de rechtsprocedure toe.

Bij of via de Rechercheschool in Zutphen (telefoon: 0575 - 59 02 07) zijn de volgende videoproducties op te vragen:

Aanranding of verkrachting
30 min.
Van der Drift N. (aut.), Van Dijck (reg.)
Productie: Humanistisch Verbond
Hilversum, Humanistisch Verbond, 1992
Distributie: HOS
Discussieprogramma met slachtoffers van aanranding of verkrachting over hun ervaringen

Rape
40 min.
Productie: VPRO
Hilversum, VPRO, 1993
Distributie: VPRO
Documentaire over Jane die negen jaar geleden werd verkracht door een haar onbekende man. De dader, Paul, werd in 1987 veroordeeld tot twee keer levenslang wegens dubbele verkrachting. Paul werd een paar jaar later vrijwillig overgeplaatst naar een speciale gevangenis met een psychotherapeutisch regime. Jane die nog dagelijks lijdt onder de verkrachting, stemde er uiteindelijk in toe haar verkrachter te ontmoeten. Haar visie op deze therapie.

Incest
44 min.
Witteman P. (aut.); De Steenwinkel (reg.)
Productie: VARA
Hilversum, VARA televisie, 1994 (De ronde van Witteman)
Distributie: VARA
Paul Witteman in gesprek met vrouwelijke slachtoffers van incest. De herkenning van incest, waarom zeg ik als moeder niet wat er aan de hand is.

Het werk van de Zedenpolitie in Amsterdam
39 min.
Van Baaren (aut.)
Productie: RTL 5
Luxemburg, RTL 5, 1993 (Achter gesloten deuren)
Distributie: RTL 5
Documentaire over het werk van de Zedenpolitie in Amsterdam. Gesprekken met slachtoffers van verkrachting. Ook aandacht voor de wijze waarop de politie verkrachters aanpakt. Verder opnamen van een bordeel en schokkende beelden van kinderporno.

Daders
54 min.
Otten H. (reg.)
Productie: VARA
Hilversum, VARA televisie, 1996
Distributie: VARA
Interview met drie daders van zedendelicten

Slachtoffer af
TransAct, 1997
Distributie: TransAct
Een documentaire over de verwerking van seksueel misbruik door verwanten. (Inclusief: Handleiding voor incestverwerkingsgroepen en Handleiding voor Hulpverleners).

Parallelen
Tilburg, 1995
Distributie: Provinciaal Incestteam Noord-Brabant
Videoproductie te gebruiken bij scholing aan scenario- en hulpverleningsteams.

19.4 Bibliografieën

Bij het kenniscentrum van TransAct zijn de volgende literatuuroverzichten te verkrijgen:

Literatuurlijst Seksueel Geweld
TransAct, 1997.

Gurg, L. van (samenstelling)
Adressenlijst samenwerkingsverbanden
TransAct, 1996.

Literatuurlijst en Sociale Kaart
Geweld tegen vrouwen in relaties.
TransAct, 1995.

Literatuurlijst Incest
TransAct, 1996.

Literatuurlijst en sociale kaart
Seksueel geweld tegen mensen met een lichamelijke handicap.
TransAct, 1995.

Literatuur over jongens en mannen met (jeugd)ervaringen met seksueel misbruik
TransAct, 1996.

Literatuur over partners van slachtoffers van seksueel geweld
TransAct, 1996.

Literatuur: Plegers van seksueel geweld
TransAct, 1996.

Bijlage 5.1 Inhoudsopgave overige delen

Deel 1 Achtergronden

Inleiding

1 Seksueel geweld: omschrijving, omvang en gevolgen

- 1.1 Seksueel geweld in de maatschappelijke discussie
- 1.2 Seksueel geweld en wetgeving
- 1.3 Omvang en aard van seksueel geweld
 - 1.3.1 Gegevens over volwassen slachtoffers
 - 1.3.2 Gegevens over kinderen
- 1.4 De gevolgen van seksueel geweld
 - 1.4.1 Fysieke gevolgen
 - 1.4.2 Praktische gevolgen
 - 1.4.3 Emotionele en psychische gevolgen
 - 1.4.4 Sociale gevolgen
 - 1.4.5 Juridische gevolgen

2 De weg van het slachtoffer: volwassenen

- 2.1 De weg van het slachtoffer: drie fasen, drie trajecten
- 2.2 De drie fasen: het perspectief van het slachtoffer
 - 2.2.1 De aanloopfase: op zoek naar vertrouwenspersonen
 - 2.2.2 De actiefase: de (aan)melding en eerste opvang
 - 2.2.3 De vervolgfase
- 2.3 De drie trajecten: perspectief van het slachtoffer
- 2.4 De kloof tussen de hulpverlening en het juridische circuit

- 2.5 Samenwerking tussen de hulpverlening en het juridische circuit: enkele suggesties

3 Seksuele kindermishandeling: het traject

- 3.1 De signaleringsfase
- 3.2 Het melden van seksuele kindermishandeling
- 3.3 De afhandeling van meldingen: vervolging of hulpverlening?
- 3.4 Samenwerking van betrokken instellingen

Bijlagen

- Bijl. 1.1 Inhoudsopgave overige delen

Geraadpleegde literatuur

Index

Deel 2 Hulp en bijstand

Inleiding

4 Hulpverlening aan volwassen slachtoffers van seksueel geweld en hulp aan daders

- 4.1 Inleiding
- 4.2 De eerste opvang van slachtoffers
- 4.3 De belangrijkste aanbieders van eerste opvang

- 4.3.1 De politie
- 4.3.2 Buro's Slachtofferhulp
- 4.3.3 Telefonische hulpdiensten
- 4.3.4 De huisarts
- 4.3.5 De GG&GD
- 4.3.6 Het Algemeen Maatschappelijk Werk
- 4.4 Verwijzing naar vervolghulp
- 4.5 Aanbieders van vervolghulp
- 4.5.1 Onderdak: vrouwenopvang en maatschappelijke opvang
- 4.5.2 Ambulante psychosociale hulpverlening (regulier)
- 4.5.3 Intramurale hulp
- 4.5.4 De niet-reguliere (autonome) hulpverlening
- 4.6 Samenwerking bij seksueel geweld
- 4.7 Daderhulpverlening
- 4.8 Hulp bij vrouwenmishandeling: geweld in relaties

5 Hulp aan jeugdigen

- 5.1 Signalering van seksuele kindermishandeling
- 5.2 Het melden van vermoedens
- 5.3 Vervolghulpverlening
- 5.3.1 Hulp aan jeugdige slachtoffers
- 5.3.2 Hulpverlening aan de overige betrokkenen
- 5.4 Verwijzen naar vervolghulp
- 5.5 Samenwerking in de hulp bij seksuele kindermishandeling

6 Hulp aan specifieke groepen

- 6.1 Inleiding
- 6.2 Jongens als slachtoffer
- 6.3 Zwarte en migrantenvrouwen
- 6.4 Vluchtelingen/asielzoekers
- 6.5 Mensen met een handicap
- 6.5.1 Mensen met een verstedelijke handicap
- 6.5.2 Mensen met een lichamelijke handicap

- 6.6 Patiënten/cliënten in de (geestelijke) gezondheidszorg
- 6.7 Jeugdigen in instellingen voor jeugdhulpverlening/jeugdbescherming

7 Juridische bijstand en financiële hulp

- 7.1 De diverse rechtshulpverleners
- 7.1.1 Advocaten
- 7.1.2 Letselschade-advocaten (LSA)
- 7.1.3 Bureaus voor Rechtshulp
- 7.1.4 Rechtskundige diensten
- 7.2 De kosten van de rechtshulp
- 7.2.1 Kosten van rechtshulp behoren tot de schade
- 7.2.2 Gefinancierde rechtshulp
- 7.2.3 Niet-gefinancierde rechtshulp
- 7.2.4 Proceskosten
- 7.3 Financiële hulp: schadefondsen
- 7.3.1 Het Schadefonds Geweldsmisdrijven
- 7.3.2 Overige (particuliere) fondsen

Bijlagen

- Bijl. 2.1 Inhoudsopgave overige delen

Geraadpleegde literatuur

Index

Deel 3 Wetten en regels

Inleiding

8 Achtergrondinformatie

- 8.1 De totstandkoming van de nieuwe zedelijkheidswetgeving
- 8.2 De structuur van de rechterlijke macht en het openbaar ministerie
- 8.3 Strafrecht: omschrijving en relevante wetboeken
- 8.4 Civiel recht: omschrijving en relevante wetboeken

9 De strafwetgeving

- 9.1 De zware zedendelicten: artikelen 242 tot en met 249
 - 9.1.1 Overzicht van de artikelen 242-249
 - 9.1.2 Drie stroomschema's
 - 9.1.3 Keuze van het juiste stroomschema
 - 9.1.4 Gebruik van de stroomschema's
- 9.2 De overige relevante artikelen in de strafwetgeving
 - 9.3 Verjaring van de zedendelicten
 - 9.3.1 Strafrechtelijke verjaring
 - 9.4 Klachtdelicten

10 Positie, rechten en plichten van slachtoffers in het strafrecht (wet- en regelgeving)

- 10.1 Overzicht van relevante richtlijnen/circulaires
- 10.2 Richtlijnen over informatieverschaffing
- 10.3 Richtlijnen over bejegening
- 10.4 Richtlijnen over schadebemiddeling (in de fase vóór de strafzitting)
- 10.5 Wettelijke bepalingen rond schadevergoeding in het strafproces
 - 10.5.1 Inleiding
 - 10.5.2 De officier van justitie en schadevergoeding in het strafproces

- 10.5.3 Het slachtoffer en schadevergoeding in het strafproces
- 10.6 Klachtregelingen
 - 10.6.1 Klachten over de politie
 - 10.6.2 Klachten over justitie
- 10.7 Wettelijke bepalingen rond inzage van processtukken en verkrijgen van strafrechtelijke informatie

11 Civielrechtelijke mogelijkheden voor slachtoffers van seksueel geweld

- 11.1 De aansprakelijkheid op grond van onrechtmatige daad
- 11.2 Soorten schade
 - 11.2.1 Vermogensschade
 - 11.2.2 Immateriële schade: smartengeld
- 11.3 Andere civielrechtelijke voorzieningen
 - 11.3.1 Het straatverbod
 - 11.3.2 Contactverbod
 - 11.3.3 Informatiegebod
 - 11.3.4 Verhuisgebod
 - 11.3.5 Voorschot op schadevergoeding
- 11.4 Civielrechtelijke verjaring

12 Overige relevante wet- en regelgeving

- 12.1 Seksueel misbruik door (medische) hulpverleners
 - 12.1.1 Het wettelijk tuchtrecht
 - 12.1.2 Intern (buitenwettelijk) tuchtrecht
 - 12.1.3 Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst
- 12.2 Seksuele intimidatie op het werk
 - 12.2.1 Begripsomschrijving
 - 12.2.2 De wetgeving
- 12.3 Seksueel geweld in internationale context
 - 12.3.1 Vrouwenhandel
 - 12.3.2 Vluchtelingen en asielzoekers: seksueel geweld in het land van herkomst

Bijlagen

- Bijl. 3.1 Inhoudsopgave overige delen
- Bijl. 3.2 Wetsteksten van de gewijzigde zedenwetten
- Bijl. 3.3 Wetsteksten van de overige (ongewijzigde) zedenwetten
- Bijl. 3.4 Overzicht van veel toegepaste wetsartikelen (WvSr) bij vrouwenmishandeling

Geraadpleegde literatuur

Index

Deel 4 De juridische wegen

Inleiding

13 Achtergronden

- 14 Naar de politie
- 14.1 Het melden van een delict bij de politie
- 14.2 Eerste opvang door de politie
- 14.3 Aangifte doen
- 14.4 Het indienen van een klacht (indien vereist)
- 14.5 De eerste bewijsvergaring
- 14.6 Het opsporingsonderzoek door de politie
- 14.6.1 Medisch onderzoek
- 14.6.2 Getuigenverklaringen
- 14.6.3 Identificatie van de verdachte
- 14.6.4 Buurtonderzoek en onderzoek ter plekke
- 14.6.5 Positie en rol van het slachtoffer in deze fase
- 14.7 Afronding van de opsporingsfase

15 De strafrechtelijke procedure

- 15.1 Inzending naar het openbaar ministerie

- 15.2 Beslissing tot al dan niet vervolgen
- 15.3 Gerechtelijk vooronderzoek (GVO) door de rechter-commissaris
- 15.4 De terechtzitting
- 15.5 Het slachtoffer als getuige
- 15.6 Getuigenverklaringen door hulpverleners
- 15.7 Verloop van het getuigenverhoor
- 15.8 Het pleidooi van de officier van justitie (requisitoir)
- 15.9 Uitspraak door de rechter
- 15.10 De executie van het vonnis: inning van de schadevordering
- 15.10.1 Executie van straffen en maatregelen
- 15.10.2 Executie van de vordering van de benadeelde partij: het innen van de schadevergoeding
- 15.11 Hoger beroep en cassatie in strafrechtelijke zaken

16 De civielrechtelijke procedure

- 16.1 Bewijsvoering en kosten
- 16.2 Het kort geding
- 16.3 De rechtbankprocedure (bodempprocedure)
- 16.4 De executie van het vonnis: inning van de schadevordering
- 16.5 Hoger beroep en cassatie in civielrechtelijke zaken

Bijlagen

- Bijl. 4.1 Inhoudsopgave overige delen
- Bijl. 4.2 De structuur van de rechterlijke macht en de belangrijkste wetboeken

Geraadpleegde literatuur

Index

Colofon

Uitgever

Ministerie van Justitie
Dienst Preventie, Jeugdbescherming en Reclassering
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Auteurs

P.M. de Savornin Lohman
G.J. Slump
(Van Dijk, Van Soomeren en Partners, Amsterdam)

Met medewerking van

K. Blits (Ministerie van Justitie)
G. Ketelaars (Clara Wichmann Instituut)
A. Goes (Stichting TransAct)
F. Goutbeek (Rechercheschool Zutphen)
W. Verhoeven (PIT, Noord-Brabant)

Eindredactie

I. van Erpecum

Vormgeving

K. Polder, Den Haag

Druk

Sdu Grafisch Bedrijf, Den Haag

Justitie

Deel 2 Adressen en informatie

Zegelstuk